

Aprobate
prin Hotărîrea Guvernului nr.
din 2006

**Modificările ce se operează
în Hotărîrea Guvernului nr.1034 din 16 octombrie 2000**

Hotărîrea Guvernului nr. 1034 din 16 octombrie 2000 “Privind aprobarea Programului Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene” se modifică după cum urmează:

Programul Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene va avea următorul cuprins:

**“PROGRAMUL NAȚIONAL
DE FACILITARE A TRANSPORTURILOR AERIENE**

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Programul Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene (în continuare – Programul) reprezintă un ansamblu de măsuri menite să contribuie la instituirea unor proceduri și realizarea unor măsuri în vederea simplificării formalităților în aviația civilă a Republicii Moldova, în conformitate cu cerințele documentelor Organizației Aviației Civile Internaționale și Conferinței Europene a Aviației Civile.

2. În ceea ce privește aplicarea măsurilor privind asigurarea securității aeronautice, se vor respecta prevederile Programului Național de Securitate Aeronautică.

3. Prezentul Program este elaborat în baza prevederilor art. 37 al Convenției de la Chicago privind aviația civilă internațională, potrivit căruia în Republica Moldova trebuie să fie adoptate norme și proceduri interne armonizate cu cele internaționale cu privire la formalitățile vamale, de imigrare, de sănătate publică, fitosanitare și veterinare și orice altă problemă ce ține de perfecționarea operativă a documentelor utilizate și garantarea serviciilor în domeniul traficului aerian.

4. Din aceleași considerente prezentul Program are la bază și art. 22 al aceleiași Convenții, care face referire la faptul că Republica Moldova, în calitate de stat contractant la Convenția de la Chicago, trebuie să emită reglementări și proceduri specifice în scopul facilitării și accelerării navigației aeriene între teritoriul său și cel al altor state, cu scopul de a se evita întârzierile fără temei ale aeronavelor, echipajelor, pasagerilor și mărfurilor, respectând legislația națională cu privire la imigrări, vamă, sănătate publică, norme fitosanitare și veterinare.

5. Prezentul Program este menit să asigure aplicarea standardelor și normelor stabilite în anexa nr.9 la Convenția de la Chicago, Declarația politică a Conferinței Europene a Aviației Civile - Doc. 30 - C.E.A.C., Legea aviației civile a Republicii Moldova, precum și în alte documente interne și internaționale din acest domeniu.

6. Prezentul Program este elaborat întru facilitarea transportului aerian de pasageri și mărfuri prin reglementări și proceduri menite să asigure eficiența și regularitatea zborurilor.

7. Prezentul Program vizează aplicarea și menținerea pe teritoriul Republicii Moldova a tuturor standardelor internaționale referitoare la facilitățile aplicabile, în principal, operatorilor aerieni interni și străini, precum și aeroporturilor civile internaționale.

8. În sensul prezentului Program, noțiunile utilizate semnifică:

- **administrarea riscului** (risk management) – aplicarea sistematică a procedurilor și practicii de administrare, care asigură organele de frontieră cu informația necesară cu privire la deplasarea persoanelor sau expeditorilor de cargou care prezintă un risc;

- **admitere temporară** (temporary admission) – regim vamal în conformitate cu care unele bunuri pot fi importate pe teritoriul vamal cu eliberare condițională, totală sau parțială, de la achitarea drepturilor de export; astfel de bunuri trebuie să fie importate pentru un scop concret și urmează a fi reexportate în limitele intervalului de timp stabilit în stare neschimbată, cu excepția schimbărilor apărute în urma uzurii naturale determinate de utilizarea lor;

- **aeroport internațional** (international airport) – orice aeroport de pe teritoriul Republicii Moldova care este desemnat de către autoritățile corespunzătoare ca aeroport de intrare și ieșire pentru traficul aerian internațional, unde se îndeplinesc formalitățile de frontieră, vamale, sanitare, de

carantină (la transportul animalelor și plantelor), de securitate aeronautică și orice alte proceduri similare;

- **agent autorizat** (authorized agent) – persoană calificată, reprezentând un operator aerian și autorizată de către acesta pentru îndeplinirea, în numele acestuia, a tuturor formalităților cu privire la intrarea, ieșirea și procesarea aeronavei operatorului aerian respectiv, membrilor de echipaj, pasagerilor, cargoului, poștei, bagajelor și proviziilor de bord, și care include, atunci când legislația națională permite, o terță parte autorizată să deservească cargoul pe aeronavă;

- **agent de cargou** (cargo agent) – orice organizație, întreprindere sau subdiviziune a acestora care activează pe aeroporturile internaționale în domeniul transportării cargoului pe calea aerului;

- **agent de catering** (catering agent) – orice organizație, întreprindere sau subdiviziune a acestora care activează pe aeroporturile internaționale și asigură alimentația la bordul aeronavelor;

- **agent de handling** (handling agent) – orice organizație, întreprindere sau subdiviziune a acestora care activează pe aeroporturile internaționale și asigură deservirea aeronavelor, pasagerilor, bagajului, cargoului și poștei;

- **anexa nr.9 la Convenția de la Chicago** – document al Organizației Aviației Civile Internaționale, prezentat sub formă de anexă la Convenția de la Chicago (anexa nr.9 - Facilități), care stabilește standarde în domeniul simplificării formalităților în aviația civilă;

- **anexa nr.17 la Convenția de la Chicago** – document al Organizației Aviației Civile Internaționale, prezentat sub formă de anexă la Convenția de la Chicago (anexa nr.17 - Securitatea), care stabilește standarde în domeniul securității aeronautice și protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită;

- **articole de masă și de salon** – articole de unică sau multiplă folosință, utilizate de către operatorul aerian în scopul deservirii pe durata zborului, în special pentru alimentarea și asigurarea confortului pasagerilor;

- **autoritate vamală** (customs authorities) – autoritate publică împuternicită cu aplicarea reglementărilor vamale;

- **autorități publice competente competente competente** (public authorities) – instituții publice sau persoane oficiale ale Republicii

Moldova responsabile de aplicarea și respectarea actelor normative naționale care se referă la orice aspecte din prezentul Program;

- **bagaje** (baggage) – bunuri care aparțin pasagerilor sau membrilor de echipaj și care sînt transportate la bordul unei aeronave în baza unei înțelegeri cu operatorul aerian;

- **bagaje direcționate greșit** (mishandled baggage) – bagaje ale pasagerilor sau membrilor de echipaj separate de aceștia în mod involuntar sau din cauza unor inadvertențe;

- **bagaje neidentificate** (unidentified baggage) – bagaje care sosesc la aeroport, cu sau fără etichete de înregistrare, și care nu sînt ridicate sau identificate de către pasageri;

- **bagaje neînsoțite** (unaccompanied baggage) – bagaje transportate ca marfă, care se găsesc la bordul aceleiași aeronave sau ale unei aeronave, alta decît cea care transportă persoana căreia îi aparține acest bagaj;

- **bagaje nereclamate** (unclaimed baggage) – bagaje care sosesc la aeroport și nu sînt ridicate ori reclamate de către pasageri;

- **birou vamal și post vamal** (customs office) – unități ale autorității vamale în care pot fi îndeplinite, în totalitate sau în parte, formalitățile prevăzute de reglementările vamale;

- **cargou** (cargo) – orice bunuri transportate la bordul aeronavei, altele decît poșta, proviziile de bord, bagajele însoțite sau direcționate greșit;

- **comandantul aeronavei** (pilot-in-command) – pilot responsabil pentru operarea și siguranța aeronavei pe durata zborului;

- **companie aeriană** (airline) – orice întreprindere de transport aerian care operează curse aeriene internaționale regulate sau propune servicii în acest domeniu;

- **control al stupefiantelor** (narcotics control) – măsuri întreprinse pentru depistarea (controlul) transportului ilicit de stupefiante și substanțe psihotropice pe calea aerului;

- **control de frontieră** (border control) – organizarea și asigurarea controlului documentelor persoanelor la trecerea frontierei, precum și evidența cetățenilor străini în scopul depistării și prevenirii trecerilor ilegale ale frontierei

de stat și a oricărui altor încălcări ale reglementărilor privitoare la regimul frontierei de stat;

- **control vamal** (customs control) – îndeplinirea de către organul vamal a operațiunilor de verificare a mărfurilor, a existenței și autenticității documentelor; examinarea evidențelor financiar-contabile; controlul mijloacelor de transport; controlul bagajelor și al altor mărfuri transportate; efectuarea de anchete și alte acțiuni similare pentru a asigura respectarea reglementărilor vamale și alor norme aplicabile mărfurilor aflate sub supraveghere vamală;

- **Convenția de la Chicago** (Chicago Convention) – Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, la care Republica Moldova a devenit parte în 1992 (Hotărârea Parlamentului nr.97-XIII din 12 mai 1994 "Privind aderarea Republicii Moldova la unele acte internaționale referitoare la aviația civilă internațională");

- **cursă directă** (through-flight) – cursă aeriană, identificată de către operatorul aerian prin folosirea aceluiași semn convențional pe tot parcursul zborului de la punctul de origine către punctul de destinație prin toate punctele intermediare;

- **debarcare (de la bordul aeronavei)** (disembarkation) – părăsirea aeronavei, după aterizarea acesteia, de către toate persoanele, cu excepția membrilor de echipaj și a pasagerilor care continuă călătoria cu aceeași cursă de tranzit;

- **declarant** – persoana care întocmește și depune declarația vamală în nume propriu sau persoana în al cărei nume este întocmită declarația vamală de către brokerul vamal sau intermediar;

- **declarație generală** (general declaration) – document prezentat de către operatorii aerieni la cererea autorităților din Republica Moldova, la intrarea sau la ieșirea în/din Republica Moldova, care conține informația generală despre cursa internațională efectuată;

- **declarație vamală** (customs declaration) – act unilateral, prin care o persoană manifestă, în modul și în formele stabilite de reglementările vamale, voința de a plasa mărfurile sub un regim vamal determinat;

- **descărcare** (unlading) – îndepărtarea de la bordul unei aeronave a mărfurilor, poștei, bagajelor și proviziilor de bord după aterizarea acesteia;

- **destinație vamală** (customs destination) – plasarea mărfurilor sub un regim vamal, introducerea lor într-o zonă liberă, magazin duty-free, reexportul lor de pe teritoriul vamal, distrugerea, abandonul lor în favoarea statului;

- **dezinsecție** (desinsecting) – operație efectuată la bordul aeronavelor și în containerele transportate de acestea cu scopul luptei împotriva insectelor și nimicirii acestora;

- **dispoziții referitoare la tranzitul direct** (direct transit arrangements) – dispoziții speciale aprobate de către autoritățile publice competente din Republica Moldova, în baza cărora aeronavele aflate în tranzit și care efectuează o escală de scurtă durată pe teritoriul Republicii Moldova pot să rămână sub supravegherea directă a acestor autorități;

- **Doc. 30 - C.E.A.C.** (ECAC Doc. 30) – document al Conferinței Europene a Aviației Civile care stabilește politica acestei organizații în domeniul facilităților din aviația civilă;

- **documente ale companiei aeriene și operatorului aerian** (airline and operators' documents) – scrisori de transport aerian, borderouri de expediție, documente emise în baza planului bancar de achitări reciproce și a planului de achitări reciproce al agentului, tichete pentru excedent de bagaje, bonuri pentru diverse servicii, rapoarte referitoare la deteriorări sau defecțiuni, etichete pentru mărfuri și bagaje, orare de zbor, devize de greutate și centraj destinate pentru a fi utilizate de către companiile aeriene și operatorii aerieni;

- **drepturi de export** (export rights) – taxa pentru procedurile vamale, taxa pentru eliberarea autorizației, orice alte sume care se cuvin statului la exportul de mărfuri, încasate de organul vamal în conformitate cu legislația;

- **drepturi de import** (import rights) – taxa vamală, taxa pentru procedurile vamale, taxa pe valoarea adăugată, accizele și orice alte sume care se cuvin statului la importul de mărfuri, încasate de organul vamal în conformitate cu legislația;

- **echipament de bord** (aircraft equipment) – obiecte, inclusiv echipamentul pentru acordarea primului ajutor, de salvare și articole de masă și de salon, destinate pentru a fi utilizate la bordul aeronavei în timpul zborului, exceptând proviziile de bord și piesele de schimb;

- **echipament de securitate** (security equipment) – instalații de natură specială, destinate pentru a fi utilizate individual sau ca părți componente ale

unui sistem, cu scopul de a preveni sau depista actele de intervenție ilicită în aviația civilă;

- **echipament la sol** (ground equipment) – instalații de natură specială, destinate pentru a fi utilizate la întreținerea tehnică, repararea și deservirea aeronavelor la sol, inclusiv echipamentul de testare și echipamentul de deservire a pasagerilor și încărcăturilor;

- **echipament special de catering** (special catering equipment) – echipament destinat pentru păstrarea produselor alimentare și deservirea pasagerilor;

- **îmbarcare** (embarkation) – procesul de urcare a persoanelor la bordul unei aeronave în vederea efectuării unui zbor, cu excepția membrilor de echipaj sau a pasagerilor care au fost îmbarcați la o escală precedentă a cursei directe respective;

- **încărcare** (loading) – procesul de plasare la bordul unei aeronave, în vederea transportării pe calea aeriană cu o rută anumită, a cargoului, poștei, bagajelor și proviziilor de bord;

- **manifest de cargou** (cargo manifest) – document prezentat de către companiile aeriene la cererea autorităților publice din Republica Moldova în cazul transportului cargoului pe calea aerului, care conține informația generală cu privire la transportul cargoului (operatorul aerian, însemnele de naționalitate și înmatriculare ale aeronavei, numărul cursei, data, punctul de încărcare, punctul de descărcare, genul cargoului);

- **manifest de pasageri** (Passenger manifest) - document prezentat de către companiile aeriene la cererea autorităților publice din Republica Moldova în cazul transportului de pasageri pe calea aerului, care conține informația generală cu privire la transportul respectiv (operatorul aerian, însemnele de naționalitate și înmatriculare ale aeronavei, numărul cursei, data, punctul de îmbarcare, punctul de debarcare, lista pasagerilor);

- **mărfuri** (goods) – orice bun mobil: obiecte și alte valori, inclusiv valori valutare (valută străină și monedă națională în numerar, documente de plată și valori mobiliare exprimate în valută străină și monedă națională), gaze naturale, energie electrică, energie termică, alte tipuri de energie, precum și mijloace de transport, cu excepția mijloacelor de transport folosite pentru transportul internațional de pasageri și mărfuri, inclusiv containere și alte instalații de transport;

- **mărfuri autohtone** (domestic goods) – mărfuri obținute cu respectarea condițiilor de origine prevăzute de legislația Republicii Moldova;

- **mărfuri de origine străină** (foreign origin goods) – alte mărfuri decât mărfurile de origine autohtonă;

- **membru al echipajului de zbor** (flight crew member) – membru de echipaj care deține licență și care este responsabil pentru operarea aeronavei pe parcursul timpului de zbor;

- **membru de echipaj** (crew member) – persoană desemnată de către operatorul aerian pentru exercitarea unor atribuții la bordul aeronavei în timpul zborului acesteia;

- **operator aerian** (air Operator) – persoană fizică sau juridică angajată sau care își propune serviciile în operarea aeronavelor;

- **operațiuni de aviație generală** (general aviation operations) – operarea aeronavei, alta decât pentru operațiuni de transport comercial sau operațiuni de lucru aerian;

- **pașapoarte mecanic lizibile** (machine readable passports) – pașapoarte care, conform standardelor internaționale, conțin informație ce poate fi citită numai cu ajutorul unor echipamente mecanice speciale;

- **persoană cu mobilitate redusă** (person with disabilities) – orice persoană a cărei mobilitate în utilizarea transportului aerian este redusă ca urmare a unei incapacități fizice (senzoriale sau locomotore), deficiențe mintale, boli, vârstei sau oricărei alte cauze de incapacitate și a cărei situație necesită o atenție deosebită și o adaptare a serviciilor de deservire, oferite tuturor pasagerilor, la necesitățile acestei persoane;

- **persoană expulzată** (deportee) – cetățean străin sau apatrid care, în baza hotărârii instanței de judecată, urmează să părăsească teritoriul statului;

- **persoană inadmisibilă** (inadmissible person) – persoană a cărei intrare este refuzată pe teritoriul Republicii Moldova de către autoritățile acesteia;

- **piese de schimb** (spare parts) – articole destinate instalării pe aeronavă în scopul reparării sau schimbului, inclusiv motoarele și elicele;

- **plan de zbor** (flight plan) – informație specifică privind zborul planificat sau o porțiune a acestuia, prezentată serviciilor de trafic aerian;

- **poștă** (mail) – corespondența și alte obiecte expediate de către serviciile poștale și destinate acestora în conformitate cu regulile Uniunii Poștale Mondiale;

- **practică recomandată** (recommended practice) – o precizare pentru caracteristici fizice, performanțe, configurație, material, personal sau proceduri (formalități), aplicarea uniformă a căroră este recunoscută ca oportună pentru siguranța, regularitatea sau eficiența navigației aeriene;

- **procesare** (clearance) – totalitatea acțiunilor întreprinse de către organele specializate de control din Republica Moldova în scopul efectuării controlului și formalităților vamale față de pasageri, echipaje, bagaje, cargou, poștă, aeronave;

- **Program Național de Securitate Aeronautică** (National Aviation Security Programme) – act normativ al Republicii Moldova, elaborat în baza anexei nr.17 la Convenția de la Chicago, care stabilește standarde în domeniul securității aeronautice și protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită;

- **provizii de bord (articole)** (stores):

▪ **provizii de bord (articole) care pot fi scoase** – bunuri destinate pentru a fi comercializate pasagerilor și membrilor de echipaj cu scopul scoaterii lor în afara bordului aeronavei;

▪ **provizii de bord (articole) consumabile** – bunuri comercializate sau necomercializate, destinate pentru a fi consumate de către pasageri și membrii echipajului la bordul aeronavei, precum și bunurile necesare pentru exploatarea și deservirea tehnică a aeronavei, inclusiv carburanții și lubrifianții;

- **reglementări vamale** (customs regulations) – dispoziții cuprinse în Codul vamal al Republicii Moldova, precum și în alte acte normative care reglementează domeniul vamal;

- **standard** (standard) – o precizare pentru caracteristici fizice, performanțe, configurație, material, personal sau proceduri, aplicarea uniformă a căroră este obligatorie;

- **stat de înmatriculare** (state of registry) – statul în registrul căruia este înregistrată aeronava;

- **străin** (foreigner) – orice persoană care debarcă dintr-o aeronavă și intră pe teritoriul Republicii Moldova (cu excepția persoanelor care domiciliază

permanent pe teritoriul Republicii Moldova), care se află legitim pe acest teritoriu, în baza regulilor instituite de Republica Moldova, nu are scop de imigrare, ci de turism, agrement, sport, tratament medical, probleme de familie, studii, pelerinaj religios sau afaceri și nu întreprinde activități, pe durata aflării pe teritoriul vizitat, care pot constitui surse de venit;

- **supraveghere vamală** (customs supervision) – acțiune întreprinsă de către autoritățile vamale pentru asigurarea respectării reglementărilor vamale în acest domeniu;

- **transportator aerian** (air carrier) – orice întreprindere angajată în efectuarea transporturilor pe calea aerului sau care propune servicii în acest domeniu;

- **vize mecanic lizibile** (machine readable visas) – vize care, conform standardelor internaționale, conțin informație ce poate fi citită numai cu ajutorul unor echipamente mecanice speciale;

- **zboruri pentru acordarea ajutorului** (relief flights) – zboruri efectuate în scopuri umanitare, prin intermediul cărora se transportă personal și provizii pentru acordarea ajutorului, cum ar fi produse alimentare, îmbrăcăminte, adăpost, medicamente și alte obiecte, pe parcursul sau după o situație excepțională și/sau catastrofă, și/sau care sînt utilizate pentru evacuarea persoanelor din zonele care prezintă pericol pentru viața și sănătatea acestora, ca urmare a unei atare situații excepționale și/sau catastrofe, în zone de securitate pe teritoriul aceluiași stat sau pe teritoriul altui stat care este dispus să primească aceste persoane;

- **zonă de control vamal** (customs control area) – parte special stabilită și desemnată a teritoriului vamal al Republicii Moldova, creată în scopul efectuării controlului vamal în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

- **zonă de tranzit direct** (direct transit area) – zonă specială determinată în conexiune cu un aeroport internațional, aprobată de către autoritățile publice competente și aflată sub supravegherea directă a acestora și destinată pentru escale de scurtă durată și încărcarea aeronavelor care se află în tranzit prin teritoriul Republicii Moldova;

- **zonă infectată (în scopul protecției sănătății persoanelor)** (infected area) – teritorii geografice de răspîndire activă a bolilor transmisibile, transmise de către oameni și/sau animale, delimitate în conformitate cu rapoartele organelor autorizate locale sau naționale ale Republicii Moldova sau ale Organizației Mondiale a Sănătății;

- **zonă liberă** (free zone) – parte a teritoriului vamal în care mărfurile străine sînt introduse și utilizate fără plata drepturilor de import și fără aplicarea măsurilor de politică economică, potrivit procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative, în cazul cînd legislația nu prevede altfel, iar mărfurile autohtone sînt introduse și utilizate cu respectarea condițiilor stabilite pentru regimul vamal de export.

Aceste dispoziții completează și nu contravin definițiilor prezentate în alte reglementări.

9. În prezentul Program următoarele abrevieri semnifică:

AIP Moldova	Publicația de Informare Aeronautică a Republicii Moldova
C.E.A.C.	Conferința Europeană a Aviației Civile
EDI	Sistem de schimb electronic de date
IATA	Asociația Internațională a Transportatorilor Aerieni
O.A.C.I.	Organizația Aviației Civile Internaționale
O.N.U.	Organizația Națiunilor Unite
UN/EDIFACT	Sistem de Schimb Electronic de Date pentru Administrare, Comerț și Transport

10. Prevederile prezentului Program se aplică tuturor categoriilor de zboruri, cu excepția cazurilor în care anumite prevederi se referă numai la o singură categorie de zboruri și nu se aplică pentru alte categorii, precum și tuturor operatorilor aerieni, persoanelor fizice și juridice ce desfășoară activitate în domeniul aviației civile.

11. Autoritățile competente din Republica Moldova vor întreprinde acțiuni în vederea:

- minimizării timpului necesar efectuării controlului de frontieră al persoanelor și aeronavelor și eliberării / procesării cargoului;
- reducerii la minimum a incomodităților cauzate de aplicarea cerințelor administrative și a celor legate de efectuarea controlului;
- asigurării nivelului optim de siguranță și respectării legislației naționale.

12. Autoritățile competente corespunzătoare din Republica Moldova vor utiliza metoda de administrare a riscului la aplicarea procedurilor controlului de frontieră referitoare la eliberarea / procesarea mărfurilor.

13. Autoritățile competente din Republica Moldova vor elabora tehnologii informaționale eficiente în vederea eficientizării procedurilor pe aeroporturi, precum și vor elabora proceduri de prezentare a datelor pînă la sosirea aeronavei, în scopul asigurării eliberării / procesării rapide.

14. Prevederile prezentului Program nu limitează aplicarea legislației naționale a Republicii Moldova în ceea ce privește măsurile de securitate aeronautică sau alte măsuri de control necesare.

CAPITOLUL II. ACTE NORMATIVE

15. Prezentul Program este elaborat în baza următoarelor acte normative internaționale:

- Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944 (Hotărîrea Parlamentului nr.97-XIII din 12 mai 1994 “Privind aderarea Republicii Moldova la unele acte internaționale referitoare la aviația civilă internațională” (Monitor, 1994, nr.6, art. 24);

- Anexa nr. 9 la Convenția privind aviația civilă internațională - Facilități;

- Documentul 30 - C.E.A.C. - FAL-SEC privind Declarația politică a Conferinței Europene a Aviației Civile în domeniul facilităților aeronautice;

- Rezoluțiile Asociației Internaționale a Transportatorilor Aerieni.

16. În scopul asigurării facilităților aeronautice, prezentul Program este elaborat în conformitate cu următoarele reglementări naționale:

- Legea aviației civile;

- Codul vamal;

- Legea cu privire la tariful vamal;

- Legea privind frontiera de stat a Republicii Moldova;

- Legea cu privire la carantina fitosanitară;

- Legea privind activitatea veterinară;

- Legea cu privire la poliție;

- Legea privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației;

- Reglementări cu privire la activitatea consulară;

Reglementări în domeniul schimbului valutar.

CAPITOLUL III. SOSIREA ȘI PLECAREA AERONAVELOR

17. Prezentul capitol stabilește condițiile oficiale pentru sosirea și plecarea, pe/ de pe teritoriul Republicii Moldova care execută zboruri internaționale, precum și pentru utilizarea de către aceste aeronave a aeroporturilor din Republica Moldova deschise traficului aerian internațional.

18. Republica Moldova întreprinde măsurile corespunzătoare de procesare a aeronavelor care sosesc din / pleacă în alt stat și le aplică astfel încât să nu permită întârzieri nejustificate.

19. La elaborarea procedurilor destinate procesării eficiente a aeronavelor care sosesc și pleacă, autoritățile publice din Republica Moldova, pe măsura necesității, vor lua în considerare aspectele întreprinderii acțiunilor de securitate aeronautică și controlul stupefiantelor.

20. La procesarea sosirii și plecării aeronavelor, autoritățile competente din Republica Moldova nu vor solicita prezentarea altor documente decât cele indicate în prezentul articol.

21. La perfectarea documentelor pentru aeronavele care sosesc sau pleacă, autoritățile competente din Republica Moldova nu vor solicita nici o viză și nu vor percepe nici o taxă.

22. Documentele pentru aeronavele care sosesc și pleacă sînt acceptate doar în cazurile în care sînt completate în limbile moldovenească, rusă sau engleză. În vederea facilitării procedurilor ce țin de documentele utilizate în transportul aerian internațional, se recomandă perfectarea acestora doar în limba engleză.

23. Luînd în considerare posibilitățile tehnice, documentele pentru aeronavele care sosesc și pleacă sînt acceptate în cazul în care sînt prezentate:

- în formă electronică, prin transmiterea în sistemul informațional al organelor de stat autorizate;
- pe blanchetă, prezentată sau transmisă prin intermediul mijloacelor electronice;
- pe blanchetă, completată de mîină conform formatului indicat în anexa la prezentul Program.

24. În cazurile în care un anumit document este transmis de către operatorul aerian sau în numele acestuia și este recepționat de autoritățile competente din Republica Moldova în format electronic, organele autorizate respective nu vor solicita prezentarea documentului dat pe blanchetă.

25. Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita, de regulă, prezentarea declarației generale.

26. În cazurile în care autoritățile publice din Republica Moldova continuă să solicite prezentarea declarației generale, această cerință se va limita la prezentarea datelor, conținutul și forma cărora sînt indicate în anexa nr.1 la prezentul Program. Informația respectivă se acceptă pe blanchetă sau în format electronic.

27. În cazurile în care autoritățile publice din Republica Moldova solicită prezentarea declarației generale doar în scopul de confirmare, ele întreprind măsuri pentru ca cerința respectivă să fie îndeplinită prin aplicarea fie a semnăturii de mîină, fie a ștampilei pe o pagină a manifestului de cargou. O astfel de confirmare este semnată de către agentul autorizat sau de către comandantul aeronavei.

28. Autoritățile publice din Republica Moldova, de regulă, nu vor solicita prezentarea manifestului de pasageri. În cazurile în care se solicită prezentarea manifestului de pasageri, această cerință se va limita la prezentarea datelor, conținutul și forma cărora sînt indicate în anexa nr.2 la prezentul Program. Informația respectivă se acceptă pe blanchetă sau în format electronic.

29. În cazurile în care autoritățile publice din Republica Moldova vor solicita prezentarea manifestului de cargou pe blanchetă, acesta preia fie:

- forma indicată în anexa nr.3 la prezentul Program, completată conform instrucțiunilor; fie

- forma indicată în anexa nr.3 la prezentul Program, completată parțial, cu copiile tuturor scrisorilor de transport aerian pentru cargoul aflat la bordul aeronavei.

30. Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita prezentarea în formă scrisă a declarației pe proviziile de bord care rămîn la bordul aeronavei.

31. În ceea ce privește proviziile de bord încărcate sau descărcate de la bordul aeronavei, în lista proviziilor de bord urmează a fi incluse doar următoarele informații:

- datele menționate în antetul manifestului de cargou;
- numărul de unități pentru fiecare bun;
- tipul fiecărui bun.

32. Organul vamal este în drept să solicite lista bagajelor direcționate greșit, pentru a duce evidența strictă a returnării lor, cu scopul de a preveni orice tentativă de introducere ilicită în țară a substanțelor psihotropice, narcotice, explozibile, precum și a mărfurilor fără achitarea drepturilor de import.

33. Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita prezentarea oricărei alte declarații scrise pentru poștă decît a formei (formelor) specificate în documentele în vigoare ale Uniunii Poștale Mondiale.

34. La sosirea și înaintea plecării aeronavei, autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita de la operatorul aerian prezentarea a mai mult de trei exemplare ale oricărui din documentele sus-menționate.

35. În cazul în care nu are loc îmbarcarea pasagerilor sau încărcarea cargoului, poștei, proviziilor de bord ori bagajelor la bordul aeronavei, sau nu se efectuează debarcarea pasagerilor ori descărcarea cargoului, poștei, proviziilor de bord sau bagajelor de pe aeronavă, documentul (documentele) corespunzător nu se va solicita, cu condiția că în declarația generală a fost efectuată înregistrarea necesară.

36. În cazul depistării unor erori în oricare din documentele sus-menționate, autoritățile competente vor oferi operatorului aerian sau agentului autorizat posibilitatea rectificării acestora sau vor efectua de sine stătător rectificările respective.

37. Operatorul aerian sau agentul autorizat nu va fi sancționat, dacă vor demonstra autorităților competente corespunzătoare că erorile depistate în documente nu sînt intenționate, au fost comise fără intenția de a minți și nu în urma unei neglijențe grave. Pedepsa, dacă este considerată necesară pentru evitarea repetării unor astfel de erori, este pe atît de severă, pe cît este necesar în acest scop.

38. Autoritățile competente din Republica Moldova instituie cerința cu privire la dezinsecția cu aerosol a salonului și cabinei echipajului aeronavelor cu pasagerii și membrii de echipaj la bord, în calitate de măsură ordinară, doar cu referire la cursele efectuate de o aeronavă cu punctele de decolare sau tranzit pe teritoriul unde, după părerea lor, există condiții care ar putea afecta Republica Moldova, și anume sănătatea publică, gospodăriile agricole sau mediul ambiant.

39. Autoritățile competente din Republica Moldova care solicită efectuarea dezinsecției aeronavelor periodic revizuiesc și, pe măsura necesității, modifică cerințele respective, luând în considerare toată informația privind transportarea insectelor pe teritoriul Republicii Moldova cu aeronave.

40. În cazurile în care se solicită efectuarea dezinsecției, autoritățile competente din Republica Moldova aprobă sau recunosc doar acele metode și insecticide care sînt recomandate de Organizația Mondială a Sănătății.

Prevederea dată nu împiedică efectuarea testelor și verificărilor altor metode, în vederea aprobării finale de către Organizația Mondială a Sănătății.

41. Autoritățile competente din Republica Moldova vor face tot posibilul pentru ca procedurile de efectuare a dezinsecției să nu amenințe sănătatea pasagerilor și echipajului aeronavei și să nu constituie cauza unor incomodități considerabile.

42. Autoritățile competente din Republica Moldova vor prezenta, la solicitare, membrilor echipajului de zbor și pasagerilor, în expunere accesibilă, informația cu privire la reglementările naționale corespunzătoare, cauzele necesității efectuării dezinsecției aeronavelor și lipsa pericolului la realizarea acestuia în modul adecvat.

43. În cazul în care dezinsecția a fost efectuată în conformitate cu procedurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății, autoritățile competente din Republica Moldova recunosc confirmarea corespunzătoare în declarația generală, stipulată în anexa nr.1 la prezentul Program, sau în cazul dezinsecției reziduale – certificatul de dezinsecție după forma indicată în anexa nr.4.

44. În cazul efectuării dezinsecției în deplină corespundere cu prevederile pct.40 și prezentării sau transmiterii certificatului indicat în pct.43 autorităților competente din Republica Moldova, acestea din urmă, de regulă, recunosc un astfel de certificat și permit, fără întârziere, debarcarea pasagerilor și membrilor de echipaj.

45. Se va asigura ca insecticidele sau oricare alte substanțe, utilizate pentru dezinsecție, să nu aibă un efect negativ asupra elementelor de construcție ale aeronavei și asupra echipamentelor operaționale ale acesteia. Nu se vor utiliza compoziții și soluții chimice ușor inflamabile care pot afecta elementele de construcție ale aeronavei, în particular prin coroziune.

46. Autoritățile sanitar-epidemiologice și sanitar-veterinare din Republica Moldova vor defini genurile de animale și produse animaliere, la transportarea cărora pe calea aerului în Republica Moldova este necesară efectuarea dezinfectării aeronavei, cu excepția cazurilor în care aceste animale sau produse sînt transportate în containere autorizate, cu condiția că toate certificatele oficiale au fost emise de către autoritățile competente de ocrotire a sănătății. Cînd dezinfectarea aeronavei este necesară, se vor respecta următoarele condiții:

- vor fi supuse prelucrării doar acele containere sau compartimente (secțiuni) ale aeronavei în care s-a transportat acest cargou;
- dezinfectarea trebuie efectuată operativ;
- pentru dezinfectarea aeronavei nu vor fi utilizate substanțe chimice ușor inflamabile sau soluții care pot deteriora elementele de structură ale aeronavei prin coroziune, precum și compoziții chimice care pot afecta sănătatea pasagerilor.

47. În cazul apariției necesității de a efectua dezinfectarea, din considerente ale protecției sănătății animalelor, se vor utiliza doar acele metode și soluții de dezinfectare care sînt recomandate de Biroul Internațional de Epizootie.

CAPITOLUL IV. INTRAREA ȘI IEȘIREA PERSOANELOR ȘI BAGAJELOR ACESTORA

48. Prezentul capitol stabilește reguli și proceduri oficiale pentru intrarea, tranzitul și ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova a persoanelor care călătoresc pe calea aerului și a bagajelor acestora.

49. În scopul facilitării și accelerării procesării persoanelor care sosesc sau pleacă pe calea aerului, autoritățile competente din Republica Moldova adoptă reguli ale controlului de frontieră care corespund condițiilor transportului aerian și le aplică astfel încît să nu admită întîrzieri excedentare.

50. În cazul elaborării procedurilor orientate spre aplicarea eficientă a măsurilor privind controlul de frontieră față de pasageri și echipaje, autoritățile competente din Republica Moldova țin cont, în caz de necesitate, de aspectele de aplicare a măsurilor de securitate aeronautică, măsurilor de asigurare a integrității hotarelor, măsurilor de control asupra stupefiantelor și controlul imigrării.

51. În cazul procesării intrării și ieșirii străinilor, autoritățile publice competente vor solicita prezentarea doar a acelor documente care sînt menționate în prezentul capitol.

52. Autoritățile de frontieră din Republica Moldova nu vor solicita străinilor care călătoresc pe calea aerului, care dispun în temei legal de pașapoarte și vize valabile (după caz), alte acte, cu excepția actelor de identitate.

53. În cazul eliberării pașapoartelor, vizelor sau altor documente de călătorie, acestea vor fi eliberate de către autoritățile publice corespunzătoare din Republica Moldova în formă mecanic lizibilă, indicată în documentul Doc. 9303 O.A.C.I. "Documente de călătorie mecanic lizibile".

54. În cazul eliberării pașapoartelor care nu sînt mecanic lizibile, autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura corespunderea datelor despre persoane și eliberarea documentului, precum și formatului paginii cu cerințele tehnice față de „zona vizuală”, indicate în partea 1 „Pașaport mecanic lizibil” din documentul 9303. „Zona mecanic lizibilă” este completată, de exemplu, prin fraza „prezentul pașaport nu este mecanic lizibil” sau prin alte date care ar împiedica notarea trișată a semnelor mecanic lizibile.

55. Autoritățile publice din Republica Moldova care utilizează codul de bare sau alte tehnologii facultative mecanic lizibile pentru reflectarea în pașaport a datelor despre persoană prevăd posibilitatea de a debloca datele codificate deținătorului documentului, la solicitarea acestuia.

56. Autoritățile publice din Republica Moldova stabilesc proceduri transparente de depunere a cererilor de acordare, înnoire sau înlocuire a pașapoartelor și prezintă informația privind astfel de proceduri persoanelor care urmează să depună cereri, la solicitarea acestora.

57. Autoritățile competente eliberează pașaport separat pentru fiecare persoană, indiferent de vîrstă.

58. În cazul eliberării sau eliberării repetate a pașapoartelor pentru călătorii turistice sau de afaceri, autoritățile publice din Republica Moldova, de regulă, asigură o perioadă de valabilitate a acestora de cel puțin cinci ani pentru un număr nelimitat de călătorii în orice state și pe orice teritorii.

59. Autoritățile publice din Republica Moldova vor lua toate măsurile posibile pentru a se asigura că pașapoartele sînt eliberate într-un termen cît mai scurt după depunerea cererii.

60. Autoritățile publice ale Republicii Moldova vor simplifica procedurile de prelungire a valabilității sau înlocuirii pașapoartelor și vor elibera pașapoartele sau vor prelungi termenul de valabilitate al acestora pentru o perioadă echivalentă celei stabilite la eliberarea inițială. Ținînd cont de faptul că cerințele tehnice față de pașapoartele mecanic lizibile (Doc. 9303, partea 1) nu admit schimbarea datelor indicate în zona mecanic lizibilă, inclusiv a datei expirării termenului de valabilitate, prelungirea termenului de valabilitate a pașaportului este inoportună.

61. Pentru eliberarea pașapoartelor și prelungirea termenului de valabilitate al acestora se vor percepe taxe stabilite de legislația Republicii Moldova.

62. În cazul în care la intrarea pe teritoriul Republicii Moldova străinii trebuie să prezinte viză de intrare, autoritățile publice din Republica Moldova vor elibera asemenea vize în baza legislației Republicii Moldova, ținîndu-se cont de principiul reciprocității.

63. Autoritățile publice din Republica Moldova responsabile de eliberarea vizelor vor stabili proceduri simple și transparente de obținere a vizelor pentru străini, vor asigura ca cererile de acordare a unor astfel de vize să fie examinate într-un termen cît mai scurt posibil.

64. Perioada de valabilitate a vizei și termenul de ședere pe teritoriul Republicii Moldova sînt stabilite de legislația națională și contractele internaționale la care Republica Moldova este parte.

65. În situații excepționale, cînd un străin, din cauza unor condiții de forță majoră, a sosit cu aeronava pe aeroportul internațional, autoritățile publice din Republica Moldova vor întreprinde toate măsurile necesare pentru autorizarea trecerii frontierei în baza legislației în vigoare.

66. În situațiile în care este solicitat documentul de vaccinare împotriva bolii convecționale, autoritățile publice din Republica Moldova vor recunoaște certificatul internațional de vaccinare și revaccinare, conform formei stabilite de Organizația Mondială a Sănătății și menționate în Regulile internaționale pentru sănătate.

67. Examinării medicale trebuie supuși doar acei pasageri care, în conformitate cu Regulile internaționale pentru sănătate, sosesc pe calea aerului din regiunea în care a fost răspândite boli infecțioase și la care aceste boli se află în perioadă de incubație.

68. Personalului navigant și pasagerilor li se va putea solicita completarea unei fișe-chestionar impuse de protecția antipaludică pe teritoriul Republicii Moldova.

69. Controlul sanitar-veterinar se efectuează de către Serviciul veterinar de stat în scopul prevenirii pătrunderii pe teritoriul statului a produselor de origine animală, animalelor și păsărilor care pot fi surse de contaminare pentru om și animale.

70. Avizul de intrare sau ieșire din țară se acordă în condițiile prevăzute de legislația sanitar-epidemiologică a Republicii Moldova, precum și în baza convențiilor internaționale din domeniu la care Republica Moldova este parte.

71. Autoritățile publice din Republica Moldova, în colaborare cu operatorii aerieni și organele competente aeroportuare, vor tinde să asigure procesarea într-un interval de timp ce nu depășește 45 de minute după debarcare de la bordul aeronavei și timpul de sosire conform orarului.

72. Cu excepția situațiilor speciale, autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita pasagerilor sau membrilor echipajului de zbor prezentarea pașapoartelor, documentelor de călătorie sau altor acte de identitate pînă ce aceștia nu vor sosi la punctul de control al pașapoartelor.

73. În vederea accelerării verificărilor, autoritățile publice din Republica Moldova, în colaborare cu administrația aeroporturilor, vor utiliza sistemul controlului de imigrație sau alte metode de separare în acele aeroporturi în care este justificat traficul de pasageri.

74. În cazul în care este oportun, autoritățile competente vor implementa sistemul de informare prealabilă despre pasageri, care prevede colectarea unor date detaliate din pașaport sau vize pînă la decolare, transmiterea acestor date prin intermediul mijloacelor electronice organelor competente și efectuarea analizei datelor respective, în scopul administrării riscului pînă la sosire întru accelerarea procesării. În scopul reducerii timpului de înregistrare vor fi utilizate instalații mecanic lizibile, informația recepționată fiind inclusă în documentele de călătorie mecanic lizibile. În cazul determinării informației transmise pentru identificarea pasagerilor, autoritățile competente din Republica Moldova solicită prezentarea doar a informației indicate în zona mecanic lizibilă a pașapoartelor și

vizelor care corespund cerințelor tehnice, care se conțin în Doc. 9303 „Documente de călătorie mecanic lizibile”. Se va asigura ca toată informația solicitată să corespundă cerințelor tehnice față de formatul de comunicare UN/EDIFACT PAXLIST.

75. Cu excepția unor situații speciale, autoritățile publice din Republica Moldova asigură ca actele de identitate ale pasagerilor să fie controlate la sosire și plecare doar o singură dată.

76. Autoritățile publice din Republica Moldova nu solicită declarație scrisă privind bagajele pasagerilor și membrilor echipajului în cazul în care aceștia nu transportă marfă impozitată sau marfă interzisă pentru transportare.

77. Autoritățile publice din Republica Moldova asigură aplicarea sistemului cu „două culoare” sau alt proces selectiv de control vamal și de carantină, ținându-se cont de cerințele de administrare a riscului care corespund condițiilor și volumului transportului în fiecare aeroport concret (anexa nr. 10).

78. În cazul în care autoritățile publice din Republica Moldova eliberează vize pentru un număr limitat de intrări, acestea fac însemnările corespunzătoare, clar și nediscriminatoriu, despre fiecare caz concret de utilizare a vizei, pentru ca deținătorul acesteia, orice operator aerian și, în cazul în care va fi necesar, organele competente de stat să poată stabili valabilitatea ei fără utilizarea unor mijloace speciale.

79. După prezentarea personală de către pasageri și membrii echipajului a pașapoartelor și altor documente oficiale de călătorie, persoanele oficiale vor restitui documentele imediat după ce au efectuat controlul, cu excepția unor anumite cazuri speciale.

80. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să asigure ca, în cazul unui zbor internațional cu două sau mai multe escale în aeroporturile internaționale de pe teritoriul Republicii Moldova, pasagerului și bagajului său să nu i se pretindă îndeplinirea formalităților stabilite ale controlului de frontieră decât pe un singur aeroport. În acest sens, se va asigura ca formalitățile respective să fie efectuate pe aeroportul de plecare al pasagerului pentru ruta corespunzătoare, cu excepția unor situații speciale, stabilite de către organele competente din Republica Moldova.

81. În cazul în care este posibil, autoritățile publice din Republica Moldova vor crea zone de tranzit direct sau printr-o oarecare altă modalitate, vor crea condiții pentru ca membrii echipajului, pasagerii și bagajul acestora, care pleacă din același aeroport cu aceeași sau cu altă rută în țara terță, să se poată

afla temporar în aeroportul de sosire fără efectuarea formalităților controlului de frontieră, solicitate la intrarea în statul de tranzit.

82. Autoritățile publice, de regulă, cer îndeplinirea formalităților de viză pentru persoanele care sosesc și pleacă cu aceeași aeronavă sau care se transferă de pe o aeronavă de cursă internațională pe o altă aeronavă de cursă internațională (transfer fără părăsirea aeroportului).

83. Autoritățile publice din Republica Moldova vor solicita prezentarea vizelor de tranzit ca măsură în tratarea problemelor privind persoanele inadmisibile și vor acorda o atenție deosebită față de cerințele privind vizele de tranzit.

84. Persoanele aflate în trecere prin teritoriul Republicii Moldova fără să dispună de viză de tranzit, care, din cauze de forță majoră, nu mai pot continua călătoria cu aeronava, vor putea obține dreptul de tranzit prin teritoriul Republicii Moldova cu alte mijloace de transport, pe baza unei vize de tranzit sau, după caz, a unei vize turistice acordate în punctul de trecere a frontierei pe aeroport.

85. Autoritățile publice din Republica Moldova vor întreprinde măsuri pentru a permite ieșirea din aeroport, în scopul cazării, a pasagerilor care s-au reținut în legătură cu anularea sau amânarea rutei.

86. Autoritățile competente ale Republicii Moldova nu vor solicita străinilor prezentarea certificatelor sau altor documente care atestă achitarea impozitelor.

87. Nu se va impune operatorilor aerieni responsabilitatea în legătură cu neachitarea de către pasageri a impozitelor pe venit.

88. Autoritățile publice din Republica Moldova, în colaborare cu operatorii aerieni și conducerea aeroporturilor, vor ține ca în cazul serviciilor de transport aerian internațional timpul total necesar pentru efectuarea formalităților solicitate, referitoare la zbor, să nu depășească 60 minute pentru toți pasagerii, care urmează să treacă controlul, și care este calculat din momentul în care pasagerii se prezintă la primul punct de procesare pe aeroport (de exemplu, ghișeul pentru înregistrarea companiei aeriene, punctul de control în scopul asigurării securității sau oricare alt punct determinat în funcție de procedurile stabilite pe un aeroport concret).

Formalitățile solicitate referitoare la plecare efectuate pe parcurs de 60 de minute includ înregistrarea de către companiile aeriene, întreprinderea măsurilor de securitate aeronautică și, acolo unde este aplicabil, perceperea taxelor

aeroportuare și altor taxe și controlul de frontieră la plecare, precum controlul de pașapoarte, controlul de carantină și controlul vamal.

89. La efectuarea controlului documentelor de călătorie ale pasagerilor care pleacă, autoritățile competente ale Republicii Moldova vor trebui, în colaborare cu administrația aeroporturilor, să utilizeze sistemul de control cu „două culoare” sau alte metode de separare a pasagerilor, în vederea accelerării controalelor.

90. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura, de asemenea, aplicarea sistemului cu "două culoare" expus în pct. 77 la prezentul Program, în partea ce ține de pasagerii care pleacă (un culoar pentru pasagerii care declară ceva și altul pentru pasagerii care nu au nimic de declarat).

Autoritățile publice din Republica Moldova vor solicita prezentarea declarației la decolare doar pasagerilor care declară ceva.

Pasagerii care nu declară nimic vor fi admiși fără efectuarea controlului, însă autoritățile vamale își rezervă dreptul de a verifica selectiv persoanele care nu declară nimic.

91. Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita, de regulă, prezentarea bagajului pasagerilor care pleacă pentru verificare în cadrul controlului de frontieră.

92. Autoritățile publice din Republica Moldova vor contribui la trimiterea bagajelor direcționate greșit în locul aflării proprietarului și nu vor impune operatorilor aerieni responsabilitatea pentru plata penalităților, amenzilor, taxelor și impozitelor vamale în legătură cu bagajele direcționate greșit.

93. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite transmiterea directă a bagajelor direcționate în același aeroport de la o rută internațională la alta fără control, cu excepția cazurilor condiționate de măsurile securității aeronautice sau alte măsuri de control necesare. În cazurile în care transmiterea directă nu este posibilă, se vor întreprinde măsuri pentru păstrarea temporară a acestor bagaje sub supraveghere strictă în locul corespunzător.

94. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite operatorilor aerieni să prezinte, în numele pasagerilor și membrilor echipajului de zbor, bagajele neidentificate, nesolicitate sau direcționate greșit, pentru efectuarea procesării în punctul de destinație corespunzător în numele proprietarului și de a le restitui proprietarului.

95. Cu condiția respectării măsurilor corespunzătoare de securitate, autoritățile publice din Republica Moldova vor facilita formalitățile vamale privind bagajele neidentificate sau bagajele nereclamate și restituirea acestora operatorului aerian. În baza condițiilor stabilite de către organele competente, operatorului aerian i se poate permite să deschidă aceste bagaje pentru a stabili proprietarul.

96. Operatorul aerian este eliberat de responsabilitatea pentru păstrarea bagajului care n-a fost procesat de organele competente și pentru achitarea drepturilor de import aplicate față de bagajul în cauză, în cazul în care bagajul este pus la dispoziția organelor vamale și se află sub controlul exclusiv al acestora.

97. Controlul membrilor echipajului de zbor și a bagajului acestora, la sosire sau plecare, dacă este necesar, se va efectua într-un timp cât mai scurt posibil.

98. Administrația de Stat a Aviației Civile eliberează legitimații de membru al echipajului pentru personalul navigant al operatorilor aeriени din Republica Moldova, valabile pentru toată perioada de angajare în calitate de membru al echipajului de zbor, și va crea condiții corespunzătoare pentru emiterea fără rețineri a acestor legitimații.

Legitimația de membru al echipajului este elaborată în formă de cartelă și este destinată pentru a fi utilizată în calitate de document care atestă identitatea membrului echipajului de zbor, precum și a însoțitorului de bord, iar certificatul membrului echipajului de zbor va confirma calificarea profesională a echipajului de zbor.

Legitimația de membru al echipajului se va elabora în conformitate cu modelul prezentat în anexa nr. 6 la prezentul Program.

99. În cazul în care membrii echipajului de zbor și însoțitorii de bord angajați în companiile aeriene, care dispun de legitimații de membru al echipajului, la îmbarcare sau debarcare, rămân în aeroportul din Republica Moldova pe care a aterizat aeronava sau în limita orașelor situate în vecinătatea acestui aeroport și pleacă cu aceeași aeronavă sau cu următoarea cursă regulată a aeronavei respective, autoritățile publice din Republica Moldova vor recunoaște aceste legitimații de membru al echipajului ca documente care acordă dreptul de acces provizoriu (până la 3 trei zile) pe teritoriul Republicii Moldova și nu vor solicita prezentarea pașaportului sau a vizei.

100. Privilegiile accesului provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova, similare celor prevăzute la pct. 99 se vor extinde și asupra membrilor echipajului de zbor și însoțitorilor de bord ai aeronavei care efectuează operațiuni de transport comercial, dar care nu este implicată în executarea curselor internaționale regulate, cu condiția că membrii echipajului de zbor și însoțitorii de bord în cauză vor părăsi teritoriul Republicii Moldova cu prima cursă executată cu aeronava respectivă.

101. Autoritățile publice din Republica Moldova vor întreprinde măsurile necesare pentru facilitarea accesului provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova a personalului tehnic și navigant al companiilor aeriene străine care execută zboruri pe sau prin teritoriul Republicii Moldova, în acea măsură în care acest personal este necesar pentru soluționarea unor probleme de ordin tehnic și organizațional în legătură cu executarea de către compania aeriană în cauză a curselor internaționale regulate.

102. Autoritățile publice din Republica Moldova vor întreprinde măsurile necesare pentru a permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova, cu titlu provizoriu, a personalului tehnic al companiilor aeriene străine care execută zboruri pe sau prin teritoriul Republicii Moldova, cu scopul de a restabili navigabilitatea aeronavei care, din motive tehnice, nu poate să-și continue zborul. În cazurile în care autoritățile publice din Republica Moldova vor solicita prezentarea unei garanții, de exemplu cu privire la achitarea cheltuielilor legate de aflare pe teritoriul Republicii Moldova, precum și întoarcerea personalului tehnic de pe acest teritoriu, aceste aspecte vor fi coordonate astfel încât să nu se rețină accesul persoanelor în cauză.

103. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura ca inspectorii pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei din alt stat, la exercitarea atribuțiilor lor, să fie procesați ca și membrii echipajului, conform pct. 97 din prezentul Program.

104. Administrația de Stat a Aviației Civile va elibera inspectorilor din Republica Moldova pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei legitimații de inspector pentru siguranța zborului în aviația civilă, valabile pentru toată perioada de activitate a persoanei în cauză în calitate de inspector.

Legitimația de inspector pentru siguranța zborului în aviația civilă se va elabora în conformitate cu modelul specificat în anexa nr. 7 la prezentul Program.

105. Inspectorii pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei, la exercitarea atribuțiilor lor, trebuie să dispună de o legitimație conform pct. 104,

o misiune pentru efectuarea inspecției de zbor aprobată de către Administrația de Stat a Aviației Civile și un pașaport valabil.

106. Autoritățile publice din Republica Moldova vor extinde privilegiile privind accesul provizoriu menționate la pct.99 din prezentul Program asupra inspectorilor pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei din alt stat pe perioada exercitării de către aceștia a atribuțiilor lor de inspecție, cu condiția că plecarea cu următoarea cursă pe ruta inspectată de către inspector va avea loc nu mai târziu de expirarea perioadei normale de odihnă.

107. Autoritățile publice din Republica Moldova vor primi neîntârziat pasagerii pentru efectuarea controlului în scopul accesului acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

108. Operatorul aerian este responsabil de protecția și custodia pasagerilor și membrilor echipajului pînă ca aceștia să fie supuși controlului. Responsabilitatea operatorului aerian include protecția pasagerilor și echipajului între aeronavă și clădirea aerogării, precum și în zona de tranzit a terminalului, luîndu-se în considerare că autoritățile publice din Republica Moldova pot exonera operatorul aerian deplin sau parțial de responsabilitatea în cauză.

109. După primirea spre verificare a pasagerilor și membrilor de echipaj, condiționat sau necondiționat, organele de control competente sînt responsabile de protecția și custodia pasagerilor și membrilor de echipaj pînă în momentul în care acestora, în temei legal, li se va permite accesul pe teritoriul Republicii Moldova sau se va stabili că acestea sînt persoane inadmisibile, situație în care urmează să fie transferate înapoi sub custodia operatorului aerian pentru a fi transportate în afara teritoriului Republicii Moldova.

110. Operatorii aeriieni, în punctele de îmbarcare la bordul aeronavei, vor întreprinde toate măsurile pentru a se asigura că pasagerii dețin documente de călătorie valabile, stabilite de către statele de tranzit sau destinație și descrise în prezentul capitol.

111. Autoritățile publice din Republica Moldova și operatorii aeriieni vor colabora, în vederea stabilirii validității și autenticității pașapoartelor și vizelor prezentate de către pasagerii aflați în proces de îmbarcare la bordul aeronavei.

- Organele de control corespunzătoare din Republica Moldova vor încheia, unilateral sau bilateral, aranjamente de colaborare, de exemplu sub forma unui memorandum de înțelegere, cu companiile aeriene care efectuează transporturi aeriene internaționale spre sau din Republica Moldova, care să stabilească principiile generale de asistență și colaborare reciprocă în combaterea

abuzului în legătură cu falsificarea documentelor de călătorie. În aceste aranjamente este necesar de a se indica responsabilitățile reciproce ale organelor de control și ale companiilor aeriene la stabilirea validității și autenticității documentelor de călătorie ale pasagerilor aflați în proces de îmbarcare la bordul aeronavei, precum și măsurile necesare pentru prevenirea pierderii sau distrugerii documentelor de către pasageri în timpul zborului către punctul de destinație.

- Autoritățile publice din Republica Moldova, în caz de necesitate, vor încheia aranjamente de colaborare, de exemplu sub forma unui memorandum de înțelegere, cu autoritățile respective ale altor state în scopul acordării posibilității amplasării pe aeroport a unor "colaboratori de coordonare", sau stabilirii altor forme de colaborare internațională pentru acordarea asistenței companiilor aeriene în stabilirea validității și autenticității pașapoartelor și vizelor prezentate de către pasagerii aflați în proces de îmbarcare la bordul aeronavei.

112. Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor aplica amenzi operatorilor aerieni în cazul în care la pasagerii care sosesc sau care se află în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova au fost depistate documente necorespunzător perfectate, dacă operatorul aerian poate demonstra că a întreprins măsurile adecvate pentru a asigura ca pasagerii să respecte cerințele stabilite față de documentele de intrare pe teritoriul Republicii Moldova.

113. În cazurile în care operatorii aerieni colaborează cu organele de control din Republica Moldova, de exemplu în conformitate cu memorandumurile de înțelegere, încheiate între părțile în cauză, pentru aplicarea unor măsuri care să nu permită transportul persoanelor cu documente necorespunzător perfectate, și această colaborare satisface organele respective, amenziile sau sancțiunile aplicate la transportarea persoanelor respective pe teritoriul Republicii Moldova vor fi micșorate.

114. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura confiscarea documentelor de călătorie frauduloase, false sau contrafăcute de la persoanele inadmisibile. De asemenea, vor fi confiscate documentele de călătorie de la persoanele inadmisibile care pretind a fi deținători legali ai acestor documente. Aceste documente vor fi scoase din circulație și restituite organelor competente ale statului emitent cât mai curând posibil.

115. În cazul în care măsurile de precauție, menționate la pct.128 al prezentului Program, au fost asigurate, însă pasagerului, indiferent de aceasta, i se refuză acordarea accesului pe teritoriul Republicii Moldova în legătură cu problemele depistate în documentele prezentate, care depășesc competența operatorului aerian, sau din alte motive decât documentele necorespunzător perfectate, operatorul aerian nu va fi direct responsabil pentru cheltuielile legate de reținerea oficială a pasagerului în cauză.

116. În cazurile în care autoritățile publice din Republica Moldova consideră că o persoană este inadmisibilă, acestea vor informa imediat operatorul aerian și vor iniția consultațiile cu privire la posibilitățile de returnare a persoanei respective.

- Persoana considerată inadmisibilă pe teritoriul Republicii Moldova trebuie transferată înapoi în custodia operatorului aerian care a transportat această persoană direct către punctul de destinație sau, în funcție de circumstanțe, în custodia unuia dintre operatorii aerieni care a transportat această persoană în unul din punctele de tranzit.

- Cele stipulate la pct.116 și paragrafele 1 și 2 al pct. 116 nu trebuie interpretate în sensul de a permite returnarea unei persoane care a cerut azil pe teritoriul Republicii Moldova într-un stat în care viața și libertatea persoanei în cauză vor fi puse în pericol din motive rasiale, religioase, de apartenență națională, socială sau opinii politice.

117. În schimbul documentului confiscat, autoritățile publice din Republica Moldova care au efectuat confiscarea eliberează o scrisoare de însoțire la care se anexează fotocopii ale documentelor de călătorie confiscate (dacă atare documente există), precum și orice informație suplimentară care prezintă interes, cum este decizia de expulzare. Scrisoarea de însoțire și materialele anexate se transmit operatorului aerian responsabil de expulzarea persoanei inadmisibile. Aceste documente vor fi utilizate în calitate de informații pentru organele de control din punctele de tranzit și/sau din punctul îmbarcării inițiale. În situațiile în care persoana a cărei i-a fost refuzat accesul pe teritoriul Republicii Moldova a pierdut sau distrus documentele sale de călătorie, se va perfecta o scrisoare de însoțire similară.

Forma recomandată a scrisorilor de însoțire eliberate în legătură cu expulzarea pasagerilor la care au fost depistate documente necorespunzător perfectate este specificată în anexa nr.8 la prezentul Program.

118. Autoritățile publice din Republica Moldova responsabile de returnarea persoanelor inadmisibile vor notifica autoritățile respective ale statului de tranzit sau ale statului de destinație despre transportul planificat. Această notificare trebuie să conțină următoarea informație:

- date privind identitatea persoanei;
- motivul transportării;
- date despre însoțitor sau însoțitori;

- evaluarea riscului de către autoritățile publice competente.

119. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura transferul persoanei inadmisibile în custodia operatorului aerian, care este responsabil de transportarea imediată a persoanei în cauză:

- către punctul în care persoana respectivă a început călătoria; sau
- către un alt loc unde intrarea persoanei în cauză este admisă.

În situațiile în care autoritățile publice din Republica Moldova au motive de a presupune că persoana care a fost declarată inadmisibilă poate să opună rezistență în procesul de expulzare, acestea vor informa imediat operatorul aerian, cu scopul ca acesta să întreprindă toate măsurile de precauție pentru asigurarea executării în siguranță a zborului.

Măsurile de precauție vor fi asigurate de către colaboratorii organelor competente din Republica Moldova, dacă aceasta este stipulat de reglementările naționale, sau de către operatorul aerian, care trebuie să utilizeze personalul său de securitate ori să angajeze personal competent.

120. În cazul în care pasagerul este considerat inadmisibil și este transferat înapoi către operatorul aerian în conformitate cu prevederile pct.119, autoritățile publice din Republica Moldova, care decid asupra returnării, vor transmite documentele de călătorie ale persoanei inadmisibile (inclusiv scrisorile privind expulzarea pasagerilor la care au fost depistate documente necorespunzător perfectate) către operatorul aerian sau, dacă există însoțitori, către garda de escortă, responsabilă pentru transportarea documentelor respective către autoritățile publice din statul de destinație.

121. În situațiile în care o persoană este considerată inadmisibilă pe teritoriul Republicii Moldova și este transferată către operatorul aerian pentru a fi expulzată de pe teritoriul Republicii Moldova, operatorul aerian nu va fi lipsit de dreptul de a recupera de la persoana în cauză toate cheltuielile de transport legate de expulzarea acesteia.

122. Autoritățile publice din Republica Moldova vor accepta către control persoana returnată din punctul de debarcare după ce a fost găsită inadmisibilă, dacă această persoană anterior îmbarcării la bordul aeronavei s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția situațiilor de tranzit direct. Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor returna persoana în cauză în statul unde ea anterior a fost găsită inadmisibilă.

123. Respectînd procedura menționată la pct. 122, în situațiile în care o persoană considerată inadmisibilă pe teritoriul Republicii Moldova a pierdut sau a distrus documentul său de călătorie, autoritățile publice din Republica Moldova vor recunoaște alt document care confirmă circumstanțele de îmbarcare și sosire, eliberat de către autoritățile statului în care persoana a fost găsită inadmisibilă.

124. La respectarea procedurii menționate la pct. 117, autoritățile publice din Republica Moldova vor accepta scrisoarea de însoțire și nu vor pretinde prezentarea documentului de călătorie fraudulos, fals sau contrafăcut în cauză.

125. Obligația operatorului aerian de a transporta orice persoană de pe teritoriul Republicii Moldova se va stinge în acel moment în care persoana respectivă a fost legal admisă pe teritoriul Republicii Moldova.

126. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura informarea operatorilor aerieni în cazul în care anumite persoane sînt obligate să călătorească pe calea aerului atunci cînd li s-a ordonat de către autoritățile competente din Republica Moldova să părăsească teritoriul Republicii Moldova. Autoritățile publice vor informa în prealabil operatorii aerieni cu scopul ca aceștia să întreprindă toate măsurile de precauție pentru asigurarea executării în siguranță a zborului.

Cu condiția respectării reglementărilor naționale cu privire la confidențialitate, autoritățile publice din Republica Moldova vor transmite operatorului aerian următoarele informații:

- numele persoanei determinate ca persoană expulzată;
- cauzele expulzării;
- numele persoanelor care asigură escorta;
- acordul sau opunerea de a călători;
- orice altă informație care ar permite operatorilor aerieni să evalueze posibilitatea apariției riscului de amenințare a siguranței zborului.

În scopul asigurării unei coordonări corespunzătoare a cerințelor referitoare la simplificarea formalităților cu cerințele de securitate, se va ține cont de prevederile Programului Național de Securitate Aeronautică.

127. Autoritățile publice din Republica Moldova care au ordonat expulzarea vor asigura informarea autorităților competente ale statului de tranzit și, dacă este oportun, autoritățile statului de destinație despre transportul planificat.

128. În cazul în care autorităților publice din Republica Moldova li se va solicita eliberarea documentelor de călătorie în scopul asigurării returnării unui

cetățean al Republicii Moldova sau unui apatrid care domiciliază legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, ele vor răspunde la aceste cereri într-un termen rezonabil, dar nu mai târziu de 30 zile din momentul depunerii cererii, fie prin eliberarea documentelor respective de călătorie, fie prin demonstrarea autorităților străine că persoana nu este cetățean al Republicii Moldova sau nu domiciliază legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, în cazul apatridului.

129. Semnarea de către solicitant a cererii pentru acordarea documentului de călătorie nu va fi examinată de către autoritățile publice din Republica Moldova ca o condiție obligatorie pentru eliberarea documentului în cauză.

130. Dacă autoritățile publice din Republica Moldova au stabilit că persoana în favoarea căreia se solicită eliberarea documentului de călătorie este cetățean al Republicii Moldova și în cazul în care nu pot elibera un pașaport în termen de 30 zile din momentul depunerii cererii, acestea vor elibera un document de călătorie provizoriu care atestă cetățenia persoanei în cauză și care este valabil pentru întoarcerea acesteia în Republica Moldova.

CAPITOLUL V. INTRAREA ȘI IEȘIREA CARGOULUI ȘI A ALTOR ARTICOLE

131. Prezentul capitol stabilește cerințele și condițiile cu privire la intrarea, tranzitul și ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova a cargoului și a altor articole transportate pe calea aerului.

132. În scopul simplificării și accelerării eliberării și procesării bunurilor transportate pe calea aerului, statele contractante adoptă reguli și proceduri care corespund condițiilor de transport al cargoului pe calea aerului și le aplică astfel încât să se excludă întârzierile inutile.

133. La transportarea cargoului atât pe calea aerului, cât și cea terestră, autoritățile publice din Republica Moldova, conform manifestului de cargou, aplică aceleași reguli și proceduri ca și în cazul transportării doar pe cale aerului.

134. La introducerea sau modificarea regulilor și procedurilor de eliberare sau procesare a mărfurilor transportate pe calea aerului, autoritățile publice din Republica Moldova se consultă cu operatorii aerieni și alte părți interesate în scopul realizării acțiunilor stipulate în pct.132.

135. În cazurile în care natura partidei de mărfuri poate atrage atenția diferitelor autorități publice competente competente competente,

spre exemplu a autorității vamale, serviciului veterinar sau sanitar, acestea se vor strădui să transmită împuternicirile pentru eliberarea / procesarea unor astfel de bunuri autorității vamale ori unuia din celelalte servicii sau, dacă nu este posibil, vor întreprinde toate măsurile necesare pentru coordonarea procesării și, în funcție de posibilități, realizarea acesteia concomitentă și cu întârzieri minime.

136. Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita, de regulă, efectuarea controlului fizic al cargoului importat sau exportat și vor utiliza sistemul de administrare a riscului pentru stabilirea mărfurilor ce necesită control și limitele unui astfel de control.

137. În cazurile în care este posibil de realizat, în scopul sporirii eficacității, sînt utilizate mijloacele tehnice de control sau verificare, care facilitează controlul fizic al mărfurilor importate sau exportate.

138. Autoritățile publice din Republica Moldova vor crea în aeroporturile internaționale zone deschise amenajate și / sau depozite vamale care folosesc de sine stătător sau permit amenajarea și utilizarea acestora de către alte părți, concomitent publicînd reguli detaliate referitor la toate genurile de operațiuni care pot fi efectuate în limitele acestora.

139. În cazurile în care în aeroporturile internaționale nu sînt zone deschise și / sau depozite vamale, dar astfel de zone și depozite există în regiunile apropiate aeroportului, autoritățile publice din Republica Moldova vor întreprinde măsuri pentru ca transportul aerian să poată utiliza mijloacele susmenționate în aceleași condiții ca și alte mijloace de transport.

140. Autoritățile publice din Republica Moldova vor limita cerințele cu privire la prezentarea informației, doar acelea care, după părerea lor, este necesară pentru eliberarea sau procesarea bunurilor importate sau a celor destinate pentru export.

141. Autoritățile publice din Republica Moldova prevăd colectarea datelor statistice în termenul și conform acordurilor care nu au drept consecință reținerea eliberării bunurilor importate sau a celor destinate pentru export.

142. Documentele pentru importul sau exportul bunurilor, inclusiv manifestul de cargou și / sau scrisorile de transport aerian, se acceptă în cazurile în care sînt prezentate în formă electronică, transmisă în sistemul informațional al autorităților competente, dacă acestea din urmă dispun de suport tehnic corespunzătoare.

143. Responsabil de perfectarea și prezentarea manifestului de cargou și a scrisorilor de transport aerian este operatorul aerian sau agentul său autorizat. Responsabilitatea pentru perfectarea și prezentarea altor documente necesare pentru procesarea bunurilor o poartă declarantul.

144. În cazurile în care autoritățile competente solicită prezentarea facturii, declarației, licenței de import și a altor documente similare, acestea nu obligă operatorul aerian să garanteze executarea cerințelor în privința documentelor respective, precum și operatorul aerian, nu este supus penalizării sau sancționării inexactitatea sau insuficiența informației ce se conține în aceste documente, cu excepția cazurilor când operatorul aerian este declarant sau importator sau acționează în numele acestora.

145. În cazurile în care documentele de import sau export al mărfurilor sînt prezentate pe blanchetă de hîrtie, formatul acesteia este bazat pe formatul standard a ONU referitoare la declarația bunurilor, conform anexei nr. 9 la prezentul Program. În cazurile în care astfel de documente sînt prezentate în formă electronică, formatul este bazat pe standarde internaționale de schimb al informației electronice.

146. Pentru facilitarea schimbului de date electronice, autoritățile publice din Republica Moldova încurajează toate părțile interesate, de stat sau private, în implementarea sistemelor compatibile și utilizarea standardelor și protocoalelor corespunzătoare, adoptate la nivel internațional.

147. În cazurile în care autoritățile publice din Republica Moldova solicită prezentarea documentelor suplimentare, precum sînt licența și certificatul de import și export al unor categorii de bunuri, acestea vor publica cerințele și vor introduce proceduri comode de prezentare a cererilor pentru eliberarea sau prelungirea acestor documente.

148. La perfectarea documentelor privind eliberarea sau procesarea bunurilor, autoritățile competente nu vor solicita îndeplinirea formalităților consulare sau plata taxelor sau plăților consulare.

149. Autoritățile publice din Republica Moldova care solicită prezentarea documentelor pentru procesarea cargoului exportat vor limita cerințele, de regulă, la prezentarea declarației de export.

150. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura eliberarea cargoului exportat la momentul decolării aeronavei.

151. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite prezentarea cargoului exportat pentru procesare către orice instituție vamală autorizată în acest scop. Transferul cargoului din instituția respectivă în aeroport, din care cargoul urmează a fi transferat peste hotare, se efectuează în conformitate cu procedurile bazate pe legile și regulile Republicii Moldova. Aceste proceduri vor fi simplificate la maximum.

152. De regulă, autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita prezentarea unei dovezi asupra sosirii la destinație a cargoului exportat.

153. Vor fi supuse controlului vamal în mod prioritar animalele vii, mărfurile ușor alterabile, precum și alte mărfuri care necesită a fi urgent controlate.

154. Procesarea cargoului declarat ca proprietate privată și transportat în calitate de bagaje neînsoțite se va efectua conform procedurilor simplificate.

155. Autoritățile competente vor asigura procesarea cargoului conform prevederilor legislației naționale și internaționale, iar în cazurile prevăzute de aceste acte normative, vor aplica procesarea simplificată a cargoului.

156. Mărfurile asupra cărora nu se extind procedurile simplificate sau speciale, menționate mai sus, urmează a fi eliberate sau procesate vamal la sosire, cu condiția respectării cerințelor vamale și altor cerințe. Autoritățile publice din Republica Moldova vor avea ca scop eliberarea tuturor mărfurilor care nu necesită control pe parcursul a 3 ore din momentul sosirii acestora și prezentării documentelor corespunzătoare. De asemenea, organele autorizate, operatorii aerieni și importatorii sau agenții autorizați ai acestora vor coordona executarea funcțiilor lor corespunzătoare pentru asigurarea realizării acestui scop.

157. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permit transmiterea mărfurilor descărcate din aeronavă în aeroportul internațional în orice instituție vamală care se află în limitele Republicii Moldova și este autorizată pentru procesarea acestora. Reglementările vamale privind un astfel de transfer sînt simplificate la maxim.

158. În cazul în care în rezultatul unei erori, situații excepționale sau imposibilității descărcării cargoului la sosire în punctul de destinație indicat, autoritățile publice din Republica Moldova nu vor aplica amenzi, penalizări sau alte încasări cu condiția că:

- operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia notifică autoritatea vamală despre acest fapt pe parcursul perioadei de timp stabilite;

- există un motiv întemeiat de nedescărcare a cargoului, acceptabil pentru vamă; și
- manifestul de cargou a fost modificat în mod adecvat.

159. În cazurile în care, în urma unei erori sau a unor probleme legate de procesare, mărfurile sînt descărcate în aeroportul internațional și nu sînt incluse în manifestul de cargou, statele contractante nu aplică amenzi, penalizări sau alte încasări, cu condiția că:

- operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia notifică autoritatea vamală despre acest fapt pe parcursul perioadei de timp stabilite;
- există un motiv întemeiat de neprezentare a informației despre mărfuri, acceptat de către vamă;
- manifestul de cargou a fost modificat în mod adecvat; și
- mărfurile sînt plasate sub regimul vamal corespunzător.

În cazul în care este aplicabil, organele competente, cu condiția respectării cerințelor lor, vor facilita transmiterea mărfurilor în punctul de destinație corect.

160. În cazul în care mărfurile care urmează a fi transportate într-un punct de destinație pe teritoriul Republicii Moldova nu sînt eliberate pentru uz intern și, ca urmare, sînt solicitate înapoi la punctul de plecare sau vor fi expediate în alt punct, autoritățile competente vor permite o astfel de expediție, fără solicitarea prezentării licențelor de export, import sau tranzit, dacă aceasta nu contravine legislației în vigoare a Republicii Moldova.

161. Autoritățile publice din Republica Moldova scutesc operatorul aerian sau, în caz de necesitate, agentul împuternicit al acestuia de responsabilitatea de a achita drepturile de import, în cazul în care mărfurile sînt transferate spre păstrare organelor competente de stat sau, cu acordul ultimelor, sînt transmise persoanei terțe care a prezentat autorității vamale garanții corespunzătoare.

162. Proviiziile de bord și articolele de masă și de salon, importate pe teritoriul Republicii Moldova pentru a fi utilizate la bordul aeronavelor la efectuarea transporturilor aeriene internaționale, vor fi scutite de plata drepturilor de import, cu condiția că vor fi procesate cu respectarea reglementărilor vamale ale Republicii Moldova.

163. La efectuarea de către operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia a procedurilor documentare simplificate, autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura eliberarea accelerată sau procesarea rapidă a echipamentului de bord și pieselor de schimb, care sînt scutite de drepturi de import, impozite și alte plăți în conformitate cu art.24 al Convenției de la Chicago.

164. La efectuarea de către operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia a procedurilor documentare simplificate, autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura eliberarea accelerată sau procesarea rapidă a echipamentului la sol și echipamentului de securitate și a pieselor de schimb ale acestora, a materialelor didactice și manualelor, importate sau exportate de către operatorul aerian al altui stat.

165. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite operatorilor aeriени din alte state sau agenților împuterniciți ai acestora să pună la dispoziție reciproc, în folosință temporară, echipamentul de bord, echipamentul la sol și echipamentul de securitate, precum și piese de schimb, importate cu scutire condiționată de plata drepturilor de import și altor impozite.

166. Autoritățile publice din Republica Moldova vor prevedea introducerea documentelor operatorului aerian, care vor fi folosite la efectuarea transporturilor aeriene internaționale, cu scutirea de plata drepturilor de import și impozitelor, conform capitolului I din prezentul Program.

167. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite operatorilor aeriени din alte state, cu condiția respectării reglementărilor naționale corespunzătoare, admiterea temporară a containerelor și paletelor, indiferent de faptul dacă acestea aparțin sau nu operatorului aerian al aeronavei cu care au fost transportate, cu condiția utilizării lor pe rutele internaționale care urmează a fi executate sau reexportării prin alte mijloace.

168. În cazul în care este necesară confirmarea reexportării containerelor și paletelor, organele competente vor accepta în calitate de confirmare documentația corespunzătoare a operatorului aerian sau agentului său autorizat.

169. Autoritățile publice din Republica Moldova vor lua măsuri care vor permite operatorilor aeriени efectuarea, sub supravegherea organelor competente, a debarcării cargoului de tranzit, parvenit în containere și palete, în scopul sortării și completării acestora pentru transportarea ulterioară, fără efectuarea procesării, necesare pentru utilizarea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

170. Containerele și paletele importate în Republica Moldova în conformitate cu prevederile pct.167 vor putea fi scoase în afara aeroportului internațional pentru eliberarea sau procesarea cargoului importat sau încărcarea pentru export, cu utilizarea documentelor simplificate și procedurilor de control.

171. În cazurile în care este necesar, autoritățile publice din Republica Moldova vor autoriza păstrarea în afara aeroporturilor a containerelor și paletelor admise temporar.

172. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite operatorilor aerieni acordarea reciprocă în folosință temporară a containerelor și paletelor importate conform pct.167, fără achitarea drepturilor de import și altor impozite, cu condiția utilizării acestora doar la cursele aeriene internaționale care urmează a fi executate sau exportului lor prin alte mijloace.

173. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite exportarea containerelor și paletelor importate temporar prin intermediul oricărei instituții vamale autorizate din Republica Moldova.

174. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite admiterea temporară a pieselor de schimb necesare pentru reparația containerelor și paletelor importate conform prevederilor pct.167.

175. Autoritățile publice din Republica Moldova, la prelucrarea, expedierea și procesarea poștei aeriene, vor respecta procedurile stabilite de actele Uniunii Poștale Mondiale în partea ce ține de documentație.

CAPITOLUL VI. AEROPORTURI INTERNAȚIONALE – FACILITĂȚI ȘI SERVICII PENTRU TRAFIC

176. Autoritățile publice din Republica Moldova vor lua toate măsurile necesare pentru organizarea colaborării între operatorii aerieni și operatorii aeroporturilor, în scopul asigurării în mod satisfăcător a instalațiilor și serviciilor acordate pentru înlesnirea deservirii și procesării pasagerilor, membrilor echipajului, bagajelor, cargoului și poștei pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova. Aceste instalații și servicii trebuie să fie flexibile și capabile de a fi extinse întru asigurarea necesităților impuse de creșterea volumului de trafic sau, în cazul înăspririi măsurilor de securitate în timpul situațiilor de pericol sporit, să permită aplicarea măsurilor de control al stupefiantelor.

În ceea ce privește aplicarea măsurilor privind asigurarea securității aeronautice, se vor respecta prevederile Programului Național de Securitate Aeronautică.

177. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să ia toate măsurile necesare pentru încurajarea consultațiilor între operatorii aeroporturilor, pe de o parte, și operatorii aerieni, autoritățile de control și alte organe care

reprezintă alți utilizatori ai aeroportului, pe de altă parte, la începutul planificării de noi clădiri ori reconstrucției substanțiale a clădirilor vechi ale aerogării aeroportului sau cînd noile proceduri necesită înlocuirea instalațiilor, inclusiv în cazul modificărilor în structura instalațiilor existente pe aeroportul internațional.

178. Autoritățile publice din Republica Moldova vor lua toate măsurile necesare pentru organizarea cooperării între operatorii aerieni și operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova în scopul verificării dacă instalațiile și serviciile de pe aceste aeroporturi internaționale sînt proiectate astfel încît să se asigure o organizare optimă a fluxului de trafic pe aeroporturi.

179. Atunci cînd este posibilă utilizarea cărților de credit, acestea trebuie considerate drept mijloc acceptabil pentru plata serviciilor prestate pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, inclusiv pentru achitarea taxelor și impozitelor.

180. Autoritățile publice din Republica Moldova vor acorda o atenție deosebită față de necesitatea ca aeroporturile internaționale din Republica Moldova să dispună în permanență de toate facilitățile adecvate, precum și să aplice măsurile corespunzătoare în scopul asigurării accelerării îmbarcării și debarcării pasagerilor.

181. Autoritățile publice din Republica Moldova vor recomanda aeroporturilor și operatorilor aerieni să efectueze schimbul reciproc de informații despre cursele aeriene. Pe aeroporturile internaționale supraîncărcate se va opta pentru aplicarea sistemului de schimb electronic de date cu companiile aeriene. În aceste situații trebuie încurajate soluțiile tehnice ce corespund standardelor de ramură (de exemplu: UN/EDIFACT).

182. Organizarea fluxului traficului, menționat la pct.178 din prezentul Program, trebuie efectuată prin intermediul orientării fluxurilor pe rute cît mai direct posibil, evitîndu-se intersectarea liniilor de trafic ale pasagerilor și bagajului, precum și a fluxurilor diferite. În cazul în care asemenea rute necesită concretizări, se vor utiliza indicatorii corespunzători.

183. Pentru simplificarea orientării pasagerilor pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, trebuie aplicate semnele internaționale în conformitate cu documentul "Semne internaționale destinate orientării persoanelor pe aeroporturi și în porturi maritime" (Doc. 9636), elaborat de către O.A.C.I. în comun cu Organizația Internațională Maritimă.

184. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, în locuri vizibile, trebuie amplasate anunțuri și broșuri care au drept scop informarea și

prevenirea pasagerilor asupra consecințelor grave ale traficului ilegal de substanțe narcotice și despre sancțiunile care pot fi aplicate față de persoanele găsite vinovate de încălcarea legislației Republicii Moldova referitoare la substanțele narcotice.

185. În scopul asigurării unei informări depline a pasagerilor și populației despre sosirea, plecarea și reținerea curselor și, în special, despre modificările în ultimul moment ale timpului de sosire sau plecare, precum și despre modificările numărului de ieșire pentru îmbarcare, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie instalate panouri sau monitoare de informare, completate de un sistem public de informare prin difuzoare.

186. Întru executarea prevederilor menționate la pct.185, trebuie să se asigure ca panourile și monitoarele să corespundă formelor standard stabilite de documentul "Panouri dinamice de informare a publicului despre curse" (Doc. 9249) al O.A.C.I. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să asigure ca părțile care participă la operarea zborurilor să pună la dispoziție, la timp și pe baze de reînnoire rapidă, toată informația corespunzătoare despre cursele aeriene, inclusiv modificările de ultim minut, autorităților responsabile de funcționarea sistemului de afișare a informațiilor despre curse. Aceste autorități sînt responsabile de elaborarea listei elementelor și datelor necesare pentru executarea funcțiilor și mijloacelor de comunicare, recunoscîndu-se standardele de ramură existente.

187. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să asigure transportul sigur și rapid între aeroport și oraș.

188. Autoritățile publice din Republica Moldova vor promova consultații multilaterale, la cele mai inițiale etape, între operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova și toate instituțiile și operatorii aeriени implicați în asigurarea accesului terestru spre aeroporturile internaționale, în scopul încurajării coordonării eficiente a eforturilor pentru planificarea accesului terestru către aeroporturi și asigurarea pasagerilor cu informația respectivă.

189. În zona adiacentă a aeroporturilor internaționale din Republica Moldova trebuie asigurate locuri corespunzătoare pentru parcare de scurtă sau lungă durată a autoturismelor.

190. În scopul accelerării procedurilor de procesare și operare a aeronavelor pe peron, precum și al reducerii timpului de staționare a aeronavelor, se vor lua măsuri corespunzătoare pentru asigurarea unei parcări convenabile și deservirea aeronavelor de orice tip și categorie (aeronaive care execută zboruri regulate, neregulate sau operațiuni de aviație generală). În particular trebuie:

- luate măsuri corespunzătoare pentru amplasarea optimă a locurilor de staționare a aeronavelor cât mai aproape posibil de aerogară, cu scopul de a înlesni încărcarea și descărcarea acestora;

- stabilite locuri pentru staționarea aeronavelor care nu se află în proces de încărcare sau descărcare la o distanță corespunzătoare în raport cu aerogara, cu scopul ca acestea să nu constituie un obstacol pentru traficul pe peron, precum și să fie luate măsurile corespunzătoare pentru utilizarea optimă a acestor locuri;

- asigurată echiparea locurilor de staționare cu mijloace necesare pentru efectuarea rapidă a tuturor lucrărilor de deservire pe peron a aeronavelor;

- să se acorde o atenție deosebită măsurilor aplicate la deservirea aeronavelor pe durata operațiunilor de îmbarcare și debarcare;

- asigurate mijloacele corespunzătoare pentru alimentarea cu combustibil a aeronavelor în orele stabilite de către autoritățile publice din Republica Moldova;

- asigurat transportul între locurile de staționare a aeronavelor pe peron și aerogară, atunci când acest lucru este impus de distanță și asigurarea securității aeronautice, ca urmare a utilizării optime a suprafeței de staționare;

- prevăzute, atunci când este necesar, locuri pentru staționarea aeronavelor care execută zboruri internaționale, unde să se poată efectua inspectarea aeronavei, pasagerilor, membrilor echipajului și bagajului.

191. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să asigure ca formalitățile de decolare să fie finalizate cât mai curînd posibil și timpul necesar pentru finalizarea acestor formalități să nu depășească 60 minute pentru toți pasagerii care urmează să treacă nu mai mult decît un control normal în cazul serviciilor de transport aerian internațional, și care este calculat din momentul în care pasagerii se prezintă la primul punct de procesare pe aeroport (de exemplu: ghișeu pentru înregistrarea pasagerilor al companiei aeriene, punctul de control în scopul asigurării securității aeronautice sau oricare alt punct determinat în funcție de procedurile stabilite pe un aeroport concret din Republica Moldova) pînă la decolarea aeronavei conform orarului curselor, ținîndu-se cont de faptul că măsurile pentru asigurarea securității aeronautice trebuie oricînd efectuate în volum deplin. În situațiile în care timpul real necesar pentru efectuarea formalităților depășește semnificativ normativul menționat mai sus, aeroporturile, agenții de handling și autoritățile publice din Republica Moldova

trebuie să se consulte cu operatorii aerieni privind adoptarea măsurilor necesare pentru respectarea normativului în cauză.

192. Se vor crea condiții necesare pentru asigurarea facilitării și înlesnirii accesului către aerogară a pasagerilor, echipajului și bagajului acestora, care sosesc pe aeroport cu transport terestru.

193. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să asigure ca operatorii de aeroporturi, companiile aeriene și agenții de handling pe aeroporturi să examineze posibilitatea organizării în sala de plecări și tranzit din aerogări a camerelor de îngrijire a copiilor, care să fie suficient de spațioase și dotate cu mijloace necesare pentru îngrijirea copiilor, precum și a încăperilor speciale pentru prunci/copii mici însoțiți de către părinți sau tutore. Aceste camere trebuie marcate cu semne corespunzătoare.

194. Autoritățile publice vor asigura existența mijloacelor de transport ușor accesibile, care să facă permanent legătura între clădirile aerogării, precum și între locurile de staționare îndepărtate și edificiile aerogării.

195. Se va asigura ca locul de înregistrare a bagajului să fie amplasat cât mai aproape posibil față de locul de sosire a mijloacelor de transport terestru.

196. În scopul simplificării formalităților la decolarea aeronavelor, autoritățile publice din Republica Moldova, în timpul controlului pasagerilor, în calitate de măsuri de securitate sau măsuri de control al stupefiantelor, trebuie să utilizeze echipament special, pentru a reduce substanțial numărul pasagerilor care urmează să fie controlați prin utilizarea altor mijloace.

Trebuie evitată utilizarea metodelor radiologice de control al pasagerilor.

Controlul fizic minuțios al pasagerilor trebuie efectuat în încăperi izolate. Dacă nu există camere speciale, în acest scop pot fi utilizate paravane mobile.

197. În scopul simplificării formalităților la decolarea aeronavelor, autoritățile publice din Republica Moldova, la controlul bagajului pasagerilor care pleacă de pe teritoriul Republicii Moldova, în calitate de măsuri de securitate sau măsuri de control al stupefiantelor, trebuie să utilizeze echipament special, cu scopul de a reduce substanțial volumul bagajului care urmează să fie controlat prin utilizarea altor mijloace.

198. Metoda individuală și continuă de procesare și îmbarcare / încărcare a pasagerilor, echipajului și bagajului trebuie aplicată în locul metodei de procesare în grup, dacă aceasta contribuie la sporirea vitezei de procesare.

199. O atenție deosebită trebuie acordată utilizării instalațiilor de sortare, transportare, stabilire a destinației și încărcare a bagajului. În funcție de posibilități, trebuie prevăzute:

- existența sistemelor mecanizate care să permită sortarea, transportarea și încărcarea unei cantități mare de bagaj într-o perioadă scurtă de timp, în funcție de volumul traficului;

- utilizarea unui sistem unic de identificare a bagajului, cunoscut sub denumirea "concepția semnelor numerice" (Licence Plate Concept), pentru determinarea destinației, sortarea și căutarea bagajului. Concepția în cauză prevede utilizarea etichetelor codificate cu număr unic pentru bagaje, care pot fi mecanic lizibile și pot fi transmise prin mijloace electronice companiilor aeriene, aeroporturilor și agenților de handling;

- existența locurilor pentru amplasarea containerelor cu bagaje și rearanjarea conținutului acestor containere;

- existența mijloacelor mecanice de prelucrare și păstrare a containerelor goale pentru bagaje, în funcție de volumul traficului.

200. Încăperile care trebuie vizitate de către membrii echipajelor de zbor în scopul efectuării atribuțiilor lor trebuie amplasate în așa mod, încât să se asigure accesul liber, fără obstacole și, în funcție de posibilități, să fie amplasate cât mai aproape una de alta.

201. Autoritățile publice din Republica Moldova vor lua toate măsurile de rigoare pentru asigurarea existenței unui număr suficient de canale de control, cu scopul ca procesarea pasagerilor și echipajelor de zbor care sosesc să se efectueze cu cele mai mici întârzieri. În cazul unor posibile complicații, trebuie prevăzută existența unor canale suplimentare la care să fie îndreptați unii pasageri, fără a reține fluxul principal de pasageri.

202. O atenție deosebită trebuie acordată sectoarelor în care au loc cel mai frecvent rețineri ale pasagerilor.

203. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova procesarea, într-un interval de timp ce nu depășește 45 minute, a tuturor pasagerilor după debarcare de la bordul aeronavei. Aceștia trebuie să treacă nu mai mult de un control normal în aeroporturile internaționale, indiferent de capacitatea aeronavei și timpul de sosire conform orarului curselor internaționale.

204. În scopul evitării oricăror rețineri ale pasagerilor, se vor lua măsurile de rigoare pentru asigurarea transportării la timp a bagajului către zona de eliberare a acestuia.

205. Se vor lua măsurile necesare pentru asigurarea accelerării descărcării bagajului, inclusiv a celui în containere, și transportarea acestuia către locul de eliberare a bagajului. În situațiile în care acestea sînt justificate de volumul traficului aerian, trebuie utilizate sisteme mecanizate pentru descărcarea și transportarea bagajului și să existe personal suficient de deservire.

206. În zona de eliberare a bagajului trebuie asigurată existența unui spațiu adecvat, suficient pentru ca pasagerii să poată ușor și repede să-și recunoască și să primească bagajul înregistrat.

207. În situațiile în care aceasta este justificat din punctul de vedere al volumului bagajului, în zona de eliberare a bagajului trebuie asigurată existența mijloacelor mecanizate de eliberare a bagajului, care transmit bagajul către pasageri, facilitînd ridicarea acestuia.

208. Operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova vor asigura asistența pasagerilor la transportarea bagajului din zona de eliberare a bagajului către punctele situate cît mai aproape posibil de locurile de parcare a mijloacelor de transport terestru, pentru ieșirea de pe aeroport, sau între edificiile aerogării.

209. Autoritățile publice din Republica Moldova vor permite pasagerilor să rămîna la bordul aeronavei, precum și vor autoriza îmbarcarea și debarcarea în timpul alimentării aeronavei cu combustibil, cu condiția respectării măsurilor necesare de siguranță.

210. În particular, în măsura posibilităților, se vor lua măsuri tehnice și organizatorice pentru a asigura, pe durata alimentării aeronavei cu combustibil, utilizarea trapelor telescopice pentru pasageri la debarcarea sau îmbarcarea la bordul aeronavei.

211. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova existența unor încăperi în care echipajul și pasagerii, aflați în tranzit direct la bordul aceleiași aeronave sau care sînt transferați către alte curse, să poată rămîne temporar, fără a îndeplini formalitățile legate de controlul acestora, cu excepția măsurilor aplicate pentru asigurarea securității aeronautice sau a unor circumstanțe speciale.

212. Trebuie prevăzute în zona de tranzit al aeroportului existența ghișeelor companiilor aeriene, pentru procesarea pasagerilor care se transferă de pe o aeronavă pe altă aeronavă, fără a fi supuși procedurilor de autorizare a trecerii frontierei.

213. Se recomandă de a întreprinde măsuri corespunzătoare pentru ca membrii echipajului de zbor, pe parcursul escalelor de tranzit de scurtă durată pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, să poată comunica din punctele situate în apropierea locului de încărcare a aeronavei cu diferite instituții de stat din Republica Moldova (de exemplu: organul serviciilor de trafic aerian sau organul meteorologic) prin intermediul mijloacelor de comunicație televizate sau telefonice, fără a se prezenta personal la aceste instituții.

214. Instalațiile și serviciile prestate pasagerilor aflați în tranzit prin teritoriul Republicii Moldova trebuie să asigure confortul acestora.

215. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența încăperilor pentru păstrarea bagajului

216. Aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie să fie dotate cu încăperi de depozit bine protejate, destinate păstrării bagajelor nereclamate, neidentificate și direcționate greșit pînă la momentul în care acestea vor fi expediate, prezentate pentru eliberare sau nimicite în conformitate cu normele și procedurile aplicate pe teritoriul Republicii Moldova. Personalul companiilor aeriene va avea acces la bagajele în cauză cel puțin în orele de lucru al aeroportului.

217. În măsura în care publicul care nu călătorește este admis în clădirile aerogării, se vor lua măsurile necesare pentru ca aceste persoane să nu creeze obstacole în calea traficului de pasageri care sosesc sau pleacă.

218. Trebuie prevăzută amplasarea instalațiilor pentru organizatorii de grupe/turnee în încăperile publice sau necontrolate din zonele de sosire și/sau plecare a pasagerilor, pentru a se evita crearea obstacolelor în calea traficului de pasageri în clădirile aerogării.

219. În cazul în care în clădirile aerogării se efectuează vânzarea fără taxe (în regim duty-free) sau alt fel de vânzare a mărfurilor, fie numai pentru pasagerii care pleacă, fie pentru pasagerii care pleacă și cei care sosesc, trebuie prevăzută o amplasare convenabilă a magazinelor, care să asigure accesul liber către acestea a unui număr mare de pasageri, deservirea eficientă, precum și existența unui spațiu suficient pentru cumpărători, pentru a se evita aglomerația și crearea obstacolelor pentru traficul de pasageri care sosesc sau pleacă.

220. Autoritățile publice din Republica Moldova vor adopta măsurile necesare pentru ca aeronavele cargou și cargoul transportat cu aceste aeronave să fie acceptate și procesate în zona terminalului cargou al aeroportului.

221. Se va asigura accesul comod și rapid către terminalul cargou al aeroportului, luându-se în considerare spațiul suplimentar necesar pentru manevrarea camioanelor cu capacitate de încărcare înaltă pe căile de acces și în fața clădirilor aerogării.

222. Terminalul cargou trebuie să fie dotat cu platforme pentru predarea/recepționarea cargoului, care să poată fi adaptate în funcție de înălțimea platformei camioanelor.

223. La încărcarea, descărcarea, transportarea și depozitarea cargoului trebuie utilizate, atunci când aceasta este justificat, instalații mecanizate și automatizate.

224. La terminalul cargou de pe aeroport trebuie prevăzut un spațiu adecvat pentru depozitarea și prelucrarea cargoului aerian, inclusiv pentru asamblarea și dezasamblarea cargoului în palete și containere, amplasat în vecinătatea zonei de control vamal în așa mod încât să se asigure accesul liber al persoanelor și vehiculelor autorizate, atât din partea peronului, cât și din zona necontrolată. La aplicarea prevederii respective se vor lua în considerare măsurile pentru asigurarea securității aeronautice și controlul substanțelor stupefiante.

225. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sau în alte localități, în afara aeroportului, trebuie prevăzute spații și mijloace adecvate pentru depozitarea temporară a containerelor goale.

226. Terminalul cargou de pe aeroport trebuie să fie dotat cu mijloace corespunzătoare pentru păstrarea cargoului special (de exemplu: mărfuri de valoare, mărfuri ușor alterabile, oseminte, încărcături radioactive și alte încărcături periculoase, precum și animale vii). În zona terminalului cargou, unde cargoul general, cargoul special și poșta sînt depozitate în așteptarea transportării pe calea aerului, trebuie interzis, permanent, accesul persoanelor neautorizate.

227. În zona terminalului cargou al aeroportului trebuie asigurată existența unui spațiu corespunzător pentru staționarea utilajului și mijloacelor neutilizate, care să fie amplasat în așa mod încât să se evite crearea obstacolelor pentru traficul de cargou care sosește și care pleacă.

228. În situațiile în care aeronavele de capacitate înaltă, destinate, concomitent, pentru transportarea pasagerilor și a cargoului, se poziționează în apropierea terminalului pentru pasageri, trebuie prevăzută existența tuturor mijloacelor necesare pentru accelerarea încărcării, descărcării și transportării unui volum mare al cargoului aerian de la aeronavă către zona terminalului cargou. În acest scop, fluxul cargoului trebuie planificat în așa mod încât să se evite crearea obstacolelor în calea traficului de pasageri și bagaj.

229. În caz de necesitate, trebuie prevăzută existența mijloacelor necesare pentru transportarea cargoului de dimensiuni mari sau tonaj mare cu mijloace corespunzătoare de transport, nemijlocit de la aeroport către sediul importatorului, agentului sau expeditorului, cu condiția că acest transport va fi efectuat cu autorizarea autorităților vamale din Republica Moldova și cu respectarea condițiilor stabilite de această autorizație.

230. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența unor zone suficient de mari și convenabile în care, sub supravegherea autorităților vamale din Republica Moldova, cargoul în tranzit poate fi dezamblat, sortat și reasamblat pentru a fi imediat sau ulterior transportat. La aplicarea prevederii respective se vor lua în considerare măsurile necesare pentru asigurarea securității aeronautice și controlul substanțelor stupefiante.

231. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, unde capacitatea de prelucrare a cargoului aerian este insuficientă, iar posibilitățile de extindere sînt limitate sau nu există, trebuie să se permită crearea depozitelor vamale în afara aeroporturilor și să se reducă la minimum formalitățile legate de traficul cargoului între aeroport și depozitele vamale în cauză, cu scopul de a accelera procesarea și de a evita supraîncărcarea depozitelor de pe aeroport.

232. În situațiile justificate prin volumul poștei aeriene și cînd, în opinia autorităților poștale din Republica Moldova, aceasta contribuie la transportarea ulterioară a poștei, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența spațiilor și mijloacelor suficiente pentru prelucrarea suplimentară, sortarea și transportarea ulterioară a poștei aeriene. La aplicarea prevederii respective se vor lua în considerare măsurile necesare pentru asigurarea securității aeronautice și controlul substanțelor stupefiante.

233. Autoritățile publice din Republica Moldova, în colaborare cu operatorii aeriени ai aeroporturilor, vor asigura aplicarea măsurilor cu privire la sănătatea publică, inclusiv a celor de carantină a persoanelor, animalelor și plantelor, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

234. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura existența, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sau în vecinătatea acestora, a mijloacelor și serviciilor necesare pentru efectuarea vaccinării sau revaccinării și eliberarea certificatelor corespunzătoare.

235. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie asigurată existența mijloacelor necesare pentru efectuarea măsurilor sanitare și de carantină (în cazul transportării animalelor și plantelor) referitoare la aeronave, echipaje, pasageri, bagaje, cargou, poștă și provizii de bord.

236. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să asigure aplicarea măsurilor corespunzătoare pentru ca pasagerii și echipajele în tranzit, în timpul aflării în încăperile aeroportului, să nu fie supuși riscului de contaminare, precum și înțepăturilor insectelor purtătoare de boli infecțioase. În caz de necesitate, trebuie prevăzută existența mijloacelor pentru transportarea pasagerilor și echipajelor către o altă aerogară sau către aeroportul cel mai apropiat, fără a pune sănătatea acestora în pericol. Măsurile și mijloacele respective trebuie asigurate și față de animale.

237. Autoritățile publice din Republica Moldova, în colaborare cu operatorii aeroporturilor și operatorii aerieni, vor aplica toate măsurile de rigoare pentru a asigura ca procurarea, prepararea, prelucrarea, păstrarea și deservirea cu produse alimentare și apă, destinate pentru a fi consumate atât în aeroport, cât și la bordul aeronavelor, să se efectueze cu respectarea cerințelor de igienă și în conformitate cu regulile și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății și Organizației pentru Alimentație și Agricultură a O.N.U.

238. Autoritățile publice din Republica Moldova, în colaborare cu operatorii aeroporturilor și operatorii aerieni, vor crea un sistem eficient de eliminare și neutralizare a excrementelor, reziduurilor, apei utilizate, deșeurilor, produselor alimentare neutilizate și interzise pentru a fi consumate și a altor substanțe care prezintă pericol pentru sănătatea persoanelor, animalelor sau pentru plante, în conformitate cu regulile și recomandările corespunzătoare ale Organizației Mondiale a Sănătății și Organizației pentru Alimentație și Agricultură a O.N.U.

239. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența personalului organizat, pregătit pentru intervenții imediate, dotat cu echipament și mijloace necesare pentru acordarea primului ajutor medical, iar în cazuri mai complicate trebuie aplicate măsuri pentru expedierea imediată a victimei către instituțiile medicale competente, stabilite în prealabil.

240. Încăperile și mijloacele necesare pentru exercitarea controlului în legătură cu procesarea trebuie, pe cât este posibil, să fie puse la dispoziție din contul statului.

241. În cazul în care încăperile și mijloacele menționate la pct.240 nu pot fi puse la dispoziție din contul statului, autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura ca încăperile și mijloacele în cauză să fie puse la dispoziție în condiții nu mai puțin favorabile decât cele puse la dispoziția operatorilor altor genuri de transport, care efectuează operațiuni de transport pe teritoriul Republicii Moldova și au nevoie de încăperi și mijloace similare.

242. Autoritățile publice din Republica Moldova vor acorda operatorilor aerieni suficiente servicii, gratis, pe parcursul programului de lucru stabilit de către aceste autorități. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, atunci când aceasta este justificat din punctul de vedere al volumului traficului și existenței spațiilor și mijloacelor corespunzătoare, autoritățile publice din Republica Moldova pot să dispună ca procedurile de procesare a pasagerilor și bagajului acestora să fie efectuate în mai multe încăperi.

243. Autoritățile publice din Republica Moldova vor acorda suficiente servicii în așa mod încât acestea să răspundă necesităților reale și, respectiv, traficului, pe parcursul programului de lucru stabilit de către aceste autorități.

Prevederile pct.242 și 243 trebuie aplicate în conformitate cu articolul 82 al Reglementărilor Internaționale pentru Sănătate (1969) ale Organizației Mondiale a Sănătății, ediția a 3-a adnotată (1983), care prevede că autoritățile publice responsabile pentru sănătatea publică nu vor percepe taxe pentru efectuarea oricăror examinări medicale stabilite de Reglementările Internaționale pentru Sănătate sau pentru orice vaccinare a persoanelor care sosesc în Republica Moldova și pentru eliberarea certificatului de vaccinare. Nu se permite perceperea sau primirea plăților pentru examinările medicale efectuate în orice timp al zilei. Articolul 24 al Reglementărilor Internaționale pentru Sănătate stabilește că măsurile sanitaro-profilactice trebuie aplicate imediat și fără întârziere.

În conformitate cu prevederile anexei nr. 15 la Convenția de la Chicago "Serviciul de informare aeronautică", autoritățile publice din Republica Moldova sînt obligate să publice informația cu privire la tipurile serviciilor de procesare (vamal, de imigrare, sanitar), precum și programul de lucru pentru efectuarea acestora pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

244. În afara programului de lucru, menționat la pct. 242 și 243 din prezentul articol, stabilit în funcție de orice perioadă de trafic substanțial pe

aeroporturile internaționale din Republica Moldova, autoritățile publice din Republica Moldova vor acorda servicii în condiții nu mai puțin favorabile decât cele acordate operatorilor altor genuri de transport, care efectuează operațiuni de transport pe teritoriul Republicii Moldova.

245. Autoritățile publice din Republica Moldova vor adopta măsurile respective pentru a permite aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a reprezentanților autorităților publice din alte state, în vederea examinării aeronavelor, pasagerilor, bagajului, cargoului și documentelor, precum și în scopul efectuării procedurilor vamale, de imigrare, sanitare și de carantină (la transportarea animalelor și plantelor), înainte de decolarea aeronavei către statul reprezentantului, dacă aceste măsuri vor contribui la simplificarea formalităților cu privire la procedurile de control la sosirea în acel stat. În calitate de alternativă, autoritățile publice din Republica Moldova și autoritățile publice a altui stat, în baza unui acord reciproc, pot utiliza forme electronice privind procesarea prealabilă pentru exercitarea oricărei funcții menționate mai sus, cu scopul de a simplifica formalitățile cu privire la procedurile de control la sosirea în unul dintre aceste state.

246. Autoritățile publice din Republica Moldova vor aplica măsuri pentru a asigura afișarea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova a regulilor privind schimbul valutei străine în valută națională a Republicii Moldova.

247. Autoritățile publice din Republica Moldova care exercită controlul asupra schimbului de valută a altor state vor aplica măsurile corespunzătoare pentru:

- publicarea curentă a cursului de schimb valutar;
- afișarea în locuri vizibile sau publicarea într-un alt mod a informației privind cursul de schimb al acelor valute care prezintă interes pentru aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

248. Autoritățile publice din Republica Moldova vor crea condiții corespunzătoare pentru ca, în timpul convenabil pentru persoanele care utilizează transportul aerian, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova să se efectueze schimbul oficial al valutei străine prin intermediul instituțiilor de stat sau prin intermediul agențiilor particulare, autorizate corespunzător. Aceste condiții se creează pentru pasagerii care sosesc și care pleacă.

249. Autoritățile publice din Republica Moldova care supraveghează introducerea și scoaterea valutei străine trebuie să prevadă eliberarea pentru pasageri, la sosirea pe teritoriul Republicii Moldova, a documentelor cu privire la

valuta de care dispun și să permită pasagerilor în cauză, la plecare din Republica Moldova, să scoată această valută la prezentarea documentului în cauză.

250. Autoritățile publice din Republica Moldova care interzic sau limitează introducerea valutei naționale trebuie să creeze condiții corespunzătoare pentru ca pasagerii, care sosesc în Republica Moldova și care declară că dispun de valută națională peste limitele stabilite să poată depune surplusul pe aeroportul internațional din Republica Moldova și să solicite, la plecarea din Republica Moldova, restituirea acestui surplus, în același punct sau în alt punct determinat de către autoritățile publice din Republica Moldova.

CAPITOLUL VIII. ATERIZAREA PE AEROPORTURILE DIN REPUBLICA MOLDOVA, ALTELE DECÎT AEROPORTURILE INTERNAȚIONALE

251. Autoritățile publice din Republica Moldova vor acorda orice ajutor aeronavei care, din cauze ce nu depind de comandantul aeronavei, a aterizat pe un aeroport din Republica Moldova, altul decît aeroportul internațional, reducînd la minimum procedurile și formalitățile de control.

252. Comandantul aeronavei sau următorul în grad membru al echipajului de zbor va informa, cît mai rapid posibil, autoritățile publice din Republica Moldova despre aterizarea efectuată.

253. Dacă este evident că aeronava poate să-și reia zborul într-o perioadă de timp relativ scurtă, se va aplica următoarea procedură:

- Măsurile de control se vor reduce la asigurarea plecării aeronavei cu aceeași încărcătură la bord cu care a sosit. Dacă încărcătura sau o parte din aceasta, din motive operaționale sau din alte motive, nu poate fi transportată cu aceeași cursă, autoritățile publice din Republica Moldova vor înlesni procesarea acesteia și vor contribui la transportarea rapidă, în continuare, a încărcăturii în cauză către punctul de destinație.

- În caz de necesitate, autoritățile publice din Republica Moldova vor desemna o zonă corespunzătoare, aflată sub supravegherea acestora, în care pasagerii și echipajul se pot afla pe parcursul staționării.

- Comandantul aeronavei va solicita autorizarea pentru decolare (fără a lua în considerare autorizarea organului serviciilor de trafic aerian) numai unei autorități publice competente competente din Republica Moldova.

254. Dacă este evident că decolarea aeronavei se amână pentru o perioadă considerabilă de timp sau că aceasta nu este în stare să-și continue zborul, se va aplica următoarea procedură:

- În cazul în care comandantul aeronavei așteaptă indicații de la autoritățile corespunzătoare din Republica Moldova sau dacă acesta sau membrii echipajului nu pot contacta autoritățile respective, comandantul aeronavei este în drept să întreprindă orice măsuri urgente, pe care le consideră necesare, pentru asigurarea sănătății și siguranței pasagerilor și membrilor echipajului și pentru evitarea pierderii sau reducerii la minimum a deteriorării aeronavei și încărcăturii acesteia.

- Pasagerilor și membrilor echipajului li se va permite să beneficieze de toate comoditățile corespunzătoare pînă la finalizarea formalităților necesare, dacă aceste formalități nu pot fi efectuate într-o perioadă scurtă de timp.

- În cazul necesității descărcării de la bordul aeronavei a cargoului, proviziilor de bord și bagajului neînsoțit, din motive de siguranță, acestea vor fi amplasate în zona învecinată și vor rămîne în această zonă pînă la finalizarea formalităților.

- Procesarea poștei trebuie efectuată în conformitate cu prevederile actelor în vigoare ale Uniunii Poștale Mondiale.

CAPITOLUL IX. PREVEDERI SUPLIMENTARE CU PRIVIRE LA FACILITĂȚI

255. În cazul în care autoritățile publice din Republica Moldova solicită operatorilor aerieni garanții în ceea ce privește respectarea obligațiilor lor în conformitate cu legislația Republicii Moldova cu privire la vamă, imigrare, sănătatea publică, carantina animalelor și plantelor și alte legi naționale, operatorilor aerieni li se va permite, atunci cînd aceasta este posibil, utilizarea unei garanții unice care să cuprindă toate obligațiunile.

256. Aeronavele, echipamentul la sol, echipamentul de securitate, piesele de schimb și materialele tehnice ale companiilor aeriene care se află pe teritoriul Republicii Moldova (cu excepția companiilor aeriene din Republica Moldova) și care sînt destinate pentru asigurarea serviciilor aeriene internaționale în Republica Moldova trebuie eliberate de acțiunea actelor normative naționale care prevăd rechiziția sau confiscarea aeronavelor, echipamentelor, pieselor de schimb sau materialelor, destinate pentru uz public, cu excepția situațiilor în care

dreptul de confiscare se aplică ca urmare a încălcării legislației Republicii Moldova.

257. În conformitate cu prevederile anexei nr.12 "Căutarea și salvarea" și ale anexei nr.13 "Investigarea accidentelor și incidentelor aeronautice" la Convenția de la Chicago, autoritățile publice din Republica Moldova vor aplica măsurile corespunzătoare pentru asigurarea acordării imediate a accesului provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova a personalului calificat, necesar pentru operațiuni de căutare și salvare, investigarea accidentelor aeronautice, repararea sau salvarea patrimoniului, care se efectuează în legătură cu dispariția sau deteriorarea aeronavelor.

- La asigurarea accesului imediat pe teritoriul Republicii Moldova a personalului menționat la pct.257, dacă pentru un atare acces este necesar un document corespunzător, autoritățile publice din Republica Moldova nu vor solicita nici un document de călătorie, decît prezentarea pașaportului.

- În cazul în care autoritățile publice din Republica Moldova solicită personalului menționat la pct.257 prezentarea vizelor de intrare, în caz de necesitate și prin excepție, autoritățile publice din Republica Moldova vor elibera vizele respective la sosirea pe teritoriul Republicii Moldova sau vor contribui prin alte modalități la accesul în țară, dacă personalul în cauză dispune de documente de deplasare corespunzătoare eliberate de către autoritățile competente ale statului lui.

- Administrația de Stat a Aviației Civile va asigura informarea autorităților publice din Republica Moldova referitor la prevederile anexei nr.13 la Convenția de la Chicago și ale prezentului Program în cazul investigării accidentelor și incidentelor aeronautice în partea ce ține de simplificarea formalităților. În legătură cu aceasta, autoritățile publice din Republica Moldova vor recunoaște experților pentru investigarea accidentelor și incidentelor necesitatea de a dispune de posibilitățile de organizare a transportului către locul accidentului sau incidentului aeronautic și, în caz de necesitate, vor acorda asistență experților în cauză.

258. Autoritățile publice din Republica Moldova vor simplifica procedurile cu privire la accesul provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova a tuturor aeronavelor, instrumentelor, pieselor de schimb și echipamentelor, necesare pentru căutarea, salvarea, investigarea accidentelor aeronautice, repararea și salvarea patrimoniului, care se efectuează în legătură cu deteriorarea aeronavei ce aparține altui stat. Mijloacele în cauză urmează să fie introduse temporar pe teritoriul Republicii Moldova cu scutirea de la plata taxelor vamale

și altor impozite sau taxe, precum și fără aplicarea regulilor cu privire la limitarea importului mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Prezenta prevedere nu exclude, în caz de necesitate, aplicarea măsurilor sanitare și de carantină a animalelor și plantelor.

259. Autoritățile publice din Republica Moldova vor simplifica procedurile cu privire la scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova atât a aeronavelor distruse, cât și a aeronavelor care s-au aflat pe teritoriul țării pentru acordarea ajutorului, precum și a instrumentelor, pieselor de schimb și echipamentului, care au fost introduse în Republica Moldova pentru căutarea, salvarea, investigarea accidentelor aeronautice, repararea și salvarea patrimoniului.

260. Asupra aeronavelor deteriorate sau părților acestora, asupra tuturor proviziilor de bord sau cargoului aflat la bordul acestor aeronave, precum și asupra tuturor aeronavelor, instrumentelor, pieselor de schimb și echipamentelor, introduse provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova pentru căutarea, salvarea, investigarea accidentelor aeronautice, repararea și salvarea patrimoniului, care nu au fost scoase de pe teritoriul Republicii Moldova în termenul stabilit de către autoritățile publice din Republica Moldova, se va extinde acțiunea actelor normative naționale corespunzătoare.

261. Dacă în legătură cu investigarea accidentului aeronautic este necesar de a expedia o parte sau părți ale aeronavei deteriorate pe teritoriul altui stat pentru efectuarea examinării tehnice sau încercărilor, autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura expedierea imediată a părții sau părților respective. Autoritățile publice din Republica Moldova vor facilita restituirea acestor părți, dacă autoritățile publice din Republica Moldova, implicate în investigarea accidentului, vor solicita aceste părți pentru finalizarea investigației.

262. Autoritățile publice din Republica Moldova vor simplifica procedurile cu privire la sosirea, plecarea și tranzitul prin teritoriul Republicii Moldova a aeronavelor care execută zboruri pentru acordarea ajutorului, organizate de către organizațiile internaționale recunoscute de către O.N.U. sau în numele acestora, sau de către state sau în numele acestora, și vor asigura aplicarea tuturor măsurilor pentru executarea în siguranță a acestor zboruri. Asemenea zboruri se efectuează în cazul calamităților naturale și catastrofelor antropogene care prezintă pericol grav pentru sănătatea oamenilor și mediul ambiant, precum și în cazul situațiilor excepționale care necesită asistența O.N.U. Executarea acestor zboruri trebuie să înceapă cât mai repede posibil din momentul când s-a ajuns la înțelegerea pentru acordarea ajutorului.

263. Autoritățile publice din Republica Moldova vor asigura ca personalul și obiectele transportate în cadrul zborurilor pentru acordarea ajutorului, în conformitate cu prevederile pct.262, să fie admise fără întârziere pe teritoriul Republicii Moldova.

264. În situații excepționale, autoritățile publice din Republica Moldova vor simplifica procedurile cu privire la tranzitul prin teritoriul Republicii Moldova al aeronavelor utilizate în lupta contra poluării mărilor ori pentru prevenirea poluării acestora sau în alte operațiuni, necesare pentru asigurarea siguranței pe mare, siguranței populației sau protecției mediului maritim.

265. În situații excepționale, autoritățile publice din Republica Moldova, în măsura posibilităților, vor simplifica procedurile cu privire la tranzitul prin teritoriul Republicii Moldova al persoanelor, cargoului, materialelor și echipamentelor necesare pentru efectuarea operațiunilor de salvare menționate la pct.264.

266. Autoritățile publice din Republica Moldova își vor conforma activitatea cu prevederile Reglementărilor internaționale pentru sănătate (1969) ale Organizației Mondiale a Sănătății, ediția a 3-a adnotată (1983). Autoritățile publice vor aplica, în calitate de măsuri maxime de sănătate, prevederile stabilite de Reglementările internaționale pentru sănătate cu privire la intrarea, ieșirea și tranzitul pasagerilor și bagajului acestora, cargoului și altor articole.

267. În cazul în care condițiile epidemiologice permit și, ca rezultat, se va reduce sau elimina numărul măsurilor sanitare necesare, autoritățile publice din Republica Moldova, în comun cu autoritățile publice ale altor state, în conformitate cu prevederile art. 85 pct. 1 lit.d) din Reglementările internaționale pentru sănătate, ediția a 3-a adnotată, vor uni teritoriile lor sau vor încheia acorduri cu privire la supravegherea sanitară.

268. Autoritățile publice din Republica Moldova vor aplica toate măsurile posibile pentru ca instituțiile care efectuează vaccinări să utilizeze forme internaționale ale certificatelor de vaccinare sau revaccinare, cu scopul de a asigura recunoașterea acestora.

269. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să aplice măsurile corespunzătoare pentru ca toate companiile aeriene și instituțiile să aibă posibilitatea de a informa pasagerii, cu suficient timp înainte de decolare, despre vaccinările solicitate de către autoritățile statelor de destinație, precum și pentru a elibera pasagerilor certificatele de vaccinare sau revaccinare conform formei stabilite de către Reglementările internaționale pentru sănătate.

270. Operatorii aerieni vor asigura respectarea oricăror cerințe stabilite de către autoritățile publice din Republica Moldova, care prevăd ca toate bolile depistate la bordul aeronavei, cu excepția suspiciunii privind răul de avion, să fie comunicate imediat, prin radio, autorităților publice din aeroporturile internaționale din Republica Moldova responsabile pentru sănătate, cu scopul de a pregăti personalul medical și echipamentul special, necesar pentru acordarea asistenței medicale și efectuarea procedurilor medico-sanitare la sosirea aeronavei.

CAPITOLUL X. FACILITAREA TRANSPORTULUI PASAGERILOR CARE NECESITĂ ASISTENȚĂ SPECIALĂ

271. Persoanelor cu mobilitate redusă, atunci când călătoresc pe calea aerului, trebuie să li se acorde asistență specială care să asigure o deservire corespunzătoare. Această asistență presupune oferirea informației și indicațiilor în așa mod, încât acestea să fie înțelese de către pasagerii cu dificultăți de ordin cognitiv sau senzorial.

272. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să colaboreze între ele în vederea aplicării măsurilor necesare pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu mobilitate redusă către toate genurile de servicii prestate pasagerilor pe parcursul călătoriei.

273. Autoritățile publice din Republica Moldova, în comun cu companiile aeriene, aeroporturile internaționale din Republica Moldova și agenți de handling, trebuie să aplice măsurile necesare cu scopul de a stabili standarde uniforme minime de acces la serviciile de transport aerian pentru persoanele cu mobilitate redusă, din momentul sosirii pe aeroportul internațional de plecare pînă la părăsirea aeroportului internațional de destinație.

274. Autoritățile publice din Republica Moldova, în comun cu companiile aeriene, aeroporturile internaționale din Republica Moldova, agenți de handling și agențiile de turism, trebuie să aplice măsurile necesare pentru asigurarea acordării persoanelor cu mobilitate redusă a informației necesare, precum și măsurile care să asigure acordarea de către companiile aeriene, aeroporturile, agențiile de handling și agențiile de turism a asistenței necesare persoanelor cu mobilitate redusă, în funcție de necesitățile acestora.

275. Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să aplice măsurile necesare pentru ca companiile aeriene, aeroporturile internaționale din Republica Moldova și agenții de handling să colaboreze la crearea și coordonarea programelor de pregătire a personalului calificat pentru acordarea ajutorului persoanelor cu mobilitate redusă care călătoresc pe calea aerului.

276. Autoritățile publice din Republica Moldova vor aplica toate măsurile necesare pentru ca instalațiile și serviciile pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova să satisfacă necesitățile persoanelor cu mobilitate redusă.

277. În scopul facilitării mișcării/deplasării persoanelor cu mobilitate redusă între aeronavă și aerogară atât la sosire, cât și la decolare, autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să asigure, în caz de necesitate, punerea la dispoziție a sistemelor de ridicare sau altor dispozitive corespunzătoare, în cazul lipsei scărilor telescopice pentru pasageri.

278. Trebuie asigurată aplicarea măsurilor corespunzătoare pentru ca pasagerii cu dificultăți de ordin cognitiv sau senzorial să aibă posibilitatea de a recepționa informația despre cursele internaționale.

279. Locul adunării pasagerilor cu mobilitate redusă și persoanelor în vârstă, îmbarcării sau debarcării care are loc în clădirea aerogării trebuie amplasat cât mai aproape posibil de ieșirile principale. În scopul asigurării mișcării/deplasării către diferite zone ale aeroportului, căile de acces trebuie să fie libere de obstacole.

280. În situațiile în care accesul către serviciile publice este limitat, trebuie aplicate toate măsurile posibile pentru a asigura servicii de transport terestru, la un preț rezonabil, orientînd sistemele curente și planificate ale transportului public pentru satisfacerea necesităților persoanelor care au nevoie de asistență la deplasare sau să li se acorde persoanelor în cauză servicii speciale de transport.

281. Trebuie create condiții corespunzătoare pentru parcare mijloacelor de transport ale persoanelor care necesită asistență la deplasare și să se aplice măsurile corespunzătoare pentru facilitarea deplasării lor între locurile de parcare și clădirile aerogării.

282. În situațiile în care aceasta este dictat de insuficiența de timp, în cazul curselor conexe, precum și din alte circumstanțe, trebuie autorizat, în măsura posibilităților și necesităților, transferul pasagerilor, în primul rînd al pasagerilor cu mobilitate redusă și în vârstă, de pe o aeronavă către altă aeronavă.

283. Reprezentanții operatorilor aeroporturilor internaționale din Republica Moldova, companiile aeriene și agențiile de turism trebuie să aplice măsurile necesare pentru ca persoanele cu mobilitate redusă să fie informate despre modul în care trebuie să procedeze în oricare din următoarele situații:

- după procurarea biletului de călătorie pe calea aerului;

- după consultarea orarelor curselor;
- după rezervare;
- pe aeroport;
- în aerogară;
- înainte de decolare, în timpul zborului și după aterizare.

284. Pentru asigurarea informării corespunzătoare și convenabile a persoanelor cu mobilitate redusă, prioritate trebuie acordată instruirii personalului operatorilor aeroporturilor, companiilor aeriene, agenților de handling și agenților de turism cu privire la comunicarea cu persoanele care necesită asistență specială.

285. Autoritățile publice din Republica Moldova vor aplica toate măsurile necesare pentru a asigura persoanelor cu mobilitate redusă accesul adecvat la serviciile aeriene.

286. Autoritățile publice din Republica Moldova vor elabora prevederi în baza cărora aeronavele, recent puse în exploatare sau după o reechipare considerabilă, trebuie să corespundă standardelor uniforme minime de acces cu privire la echipamentul de bord, care să includă brațe escamotabile pentru fotolii, cărucioare de bord, wc-uri, precum și elemente de iluminare favorabile și pictograme.

287. Cărucioarele, aparatele și echipamentele speciale, destinate persoanelor cu mobilitate redusă, trebuie transportate gratis în salonul de pasageri, dacă, în opinia companiei aeriene, spațiul și cerințele de siguranță permit aceasta, sau acestea trebuie considerate ca bagaje prioritare. Animalele de serviciu, care însoțesc pasagerii cu mobilitate redusă, de asemenea trebuie transportate gratis în salonul de pasageri, cu condiția respectării reglementărilor corespunzătoare ale Republicii Moldova sau ale companiilor aeriene.

288. Persoanelor cu mobilitate redusă trebuie să li se acorde dreptul de a decide personal dacă au nevoie de un însoțitor și dacă efectuează călătoria fără a dispune de autorizație medicală. Informarea prealabilă despre aceasta este obligatorie în situațiile în care este necesară acordarea ajutorului sau punerea la dispoziție a dispozitivului de ridicare. Companiilor aeriene trebuie să li se permită de a solicita pasagerilor cu mobilitate redusă obținerea unei autorizații medicale cu privire la efectuarea călătoriei pe calea aerului, când, din motive de sănătate, este evident că nu se va garanta siguranța sau sănătatea pasagerilor cu mobilitate redusă sau altor pasageri. De asemenea, companiilor aeriene trebuie să li se permită de a solicita prezența însoțitorului în acele situații în care este evident că persoana cu mobilitate redusă este dependentă de acest însoțitor și din

această cauză nu se va putea garanta siguranța sau sănătatea pasagerilor cu mobilitate redusă sau altor pasageri.

289. În situațiile în care este necesară prezența însoțitorului la transportarea persoanelor cu mobilitate redusă, companiile aeriene vor acorda reduceri la transportarea persoanei în calitate de însoțitor.

290. Operatorii aerieni din Republica Moldova trebuie să prevadă în manualele operaționale proceduri cu privire la deservirea și transportarea persoanelor cu mobilitate redusă.

291. Companiile aeriene din Republica Moldova vor asigura asistență, echipamente, cărucioare pentru îmbarcare, vehicule sau dispozitive în scopul de a facilita accesul către aeronave al persoanelor cu mobilitate redusă.

292. Pasagerii cu mobilitate redusă care dispun de propriul cărucior îl pot păstra pînă la îmbarcarea la bordul aeronavei și înregistra ca bagaj de mîină. De asemenea, persoanele cu mobilitate redusă pot utiliza cărucioarele puse la dispoziție de către operatorii aeroporturilor internaționale sau companiile aeriene din Republica Moldova.

CAPITOLUL XI. COMITETUL NAȚIONAL DE FACILITĂȚI AERONAUTICE

293. Prezentul capitol stabilește direcțiile prioritare, competențele, componența și metodele de activitate ale Comitetul Național de Facilități Aeronautice (în continuare – Comitet) al Republicii Moldova, luîndu-se în considerare necesitatea soluționării problemelor naționale într-un mod pe cît se poate de simplificat.

294. În scopul asigurării simplificării formalităților în domeniul transporturilor aeriene, Comitetul are următoarele atribuții:

- examinarea problemelor ce țin de politica în domeniul formalităților vamale aplicate serviciilor de transport aerian internațional;

- elaborarea recomandărilor pentru ministere, alte autorități administrative centrale, organizații și instituții din Republica Moldova, implicate în asigurarea formalităților în domeniul transportului aerian, conform prevederilor prezentului Program;

- informarea permanentă a ministerelor, altor autorități administrative centrale, organizațiilor și instituțiilor despre evenimentele importante din

domeniul aviației civile internaționale, care ar putea afecta traficul aerian pe/de pe teritoriul Republicii Moldova;

- asigurarea cadrului consultativ și de coordonare pentru implementarea acțiunilor de facilități aeronautice preconizate;

- examinarea și propunerea amendamentelor la prezentul Program, în conformitate cu reglementările internaționale în domeniul aviației civile;

- actualizarea permanentă a conținutului și monitorizarea implementării măsurilor și procedurilor de facilități aeronautice, asigurând concomitent corelarea acțiunilor de facilități cu cele de securitate aeronautică;

- analizarea modului în care autoritățile publice din Republica Moldova, operatorii aerieni naționali și străini respectă reglementările naționale și internaționale în materie de facilități aeronautice;

- planificarea și realizarea activității de inspectare și control pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova și al operatorilor aerieni în domeniul facilităților aeronautice;

- asigurarea coordonării între prezentul Program și Programul Național de Securitate Aeronautică;

- examinarea standardelor și recomandărilor O.A.C.I., C.E.A.C. și ale altor organizații internaționale cu atribuții în domeniul facilităților aeronautice, în scopul elaborării propunerilor autorităților publice competente cu privire la aplicarea unor măsuri și proceduri corespunzătoare pe teritoriul Republicii Moldova;

- stabilirea modalității de abordare a problemelor specifice în relațiile cu organisme internaționale cu atribuții în domeniul aviației civile și înaintarea propunerilor cu privire la participarea la reuniunile de specialitate;

- examinarea problemelor ce apar în legătură cu procesarea aeronavelor, pasagerilor, bagajului, cargoului, poștei și proviziilor de bord și, în caz de necesitate, soluționarea problemelor ce apar pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova;

- examinarea necesității creării comitetelor aeroportuare de facilități aeronautice pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, stabilind competența și componența acestora;

- examinarea propunerilor în domeniul facilităților aeronautice parvenite de la organizațiile, instituțiile și întreprinderile care activează în domeniul aviației civile din Republica Moldova.

295. Comitetul se constituie din reprezentanți ai următoarelor autorități publice competente:

Guvernul Republicii Moldova;
Administrația de Stat a Aviației Civile;
Serviciul vamal;
Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor;
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;
Ministerul Afacerilor Interne;
Ministerul Sănătății și Protecției Sociale;
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
Serviciul Grăniceri.

296. Comitetul este condus de către reprezentantul Guvernului, responsabil de coordonarea activității Administrației de Stat a Aviației, care acționează în calitate de președinte al Comitetului. În lipsa președintelui, Comitetul este condus de către reprezentantul Administrației de Stat a Aviației Civile, care acționează în calitate de vicepreședinte al Comitetului.

297. Comitetul este convocat în ședințe ordinare de către președintele Comitetului sau la propunerea oricărui membru al Comitetului, în caz de necesitate.

298. Ședințele Comitetului se consideră deliberative dacă la acestea sînt prezenți cel puțin 2/3 din membri.

299. În caz de necesitate, la ședințele Comitetului pot participa, cu statut de observator, experți în domeniul facilităților aeronautice și reprezentanți ai operatorilor de aeroport, companiilor aeriene și altor organizații de specialitate.

300. Pentru soluționarea unor probleme concrete privind simplificarea formalităților care necesită o analiză deosebită, Comitetul poate înființa subcomitete sau grupuri de lucru pentru următoarele domenii – pasageri, mărfuri, bagaje. Numărul și domeniile pentru care se înființează aceste subcomitete sau grupuri de lucru sînt stabilite de către Comitet.

Este obligatoriu ca, după fiecare reuniune a subcomitetelor sau grupurilor de lucru, membrii Comitetului să fie informați cu privire la problemele discutate.

301. Convocarea Comitetului se stabilește de către președintele Comitetului, conform celor stipulate la pct. 297.

302. Procesele-verbale ale ședințelor Comitetului se semnează de către toți membrii Comitetului și sînt distribuite autorităților publice vizate.

303. Secretariatul Comitetului este asigurat de către Administrația de Stat a Aviației Civile.

304. Hotărârile Comitetului se aprobă cu majoritatea simplă de voturi (50% + 1) din numărul total al membrilor Comitetului.

305. Hotărârile Comitetului sînt executorii pentru toate autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile care desfășoară activități în domeniul aviației civile internaționale.

306. În cazul în care Republica Moldova este vizitată de către experții Secretariatului O.A.C.I. în materie de simplificare a formalităților, trebuie aplicate măsurile necesare pentru organizarea participării experților în cauză la ședințele Comitetului.

307. Administrația de Stat a Aviației Civile va informa O.A.C.I. despre activitatea Comitetului, cu scopul ca această informație să fie pusă la dispoziția altor state.

308. Comitetul își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentului Program și legislația în vigoare a Republicii Moldova.

CAPITOLUL XII. CERINȚE FAȚĂ DE PERSONALUL AUTORITĂȚILOR PUBLICE DIN REPUBLICA MOLDOVA, AEROPORTURILOR INTERNAȚIONALE ȘI OPERATORILOR AERIENI DIN REPUBLICA MOLDOVA

309. Prezentul capitol stabilește cerințele față de personalul autorităților publice din Republica Moldova, operatorilor aeroporturilor internaționale, operatorilor aeriени și întreprinderilor din Republica Moldova care își desfășoară activitatea pe aeroporturile internaționale din țară și care, pentru exercitarea atribuțiilor lor, se află în contact permanent cu pasagerii și membrii echipajului de zbor. Cerințele se referă, în special, la interfața cu pasagerii și membrii echipajului, calitățile profesionale, ținută și alte aspecte.

310. Autoritățile publice din Republica Moldova, organizațiile și instituțiile, operatorii aeroporturilor internaționale, întreprinderile și operatorii

aerieni (în continuare – Conducerea), care își desfășoară activitatea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, trebuie să asigure realizarea unor relații eficiente între pasageri și personalul lor, cu scopul de a asigura calitatea formalităților și a serviciilor prestate pasagerilor.

311. Conducerea va influența această prestare prin crearea unor imagini corespunzătoare, bazate pe realitatea, competența și argumentarea acțiunilor întreprinse pentru satisfacerea necesităților pasagerilor. Această imagine creată de personal la toate nivelurile de procesare trebuie să aibă un efect pozitiv asupra relațiilor dintre personal și pasager.

312. Deoarece personalul aflat în contact direct cu pasagerii este o sursă importantă de informație pentru procesul de îmbunătățire continuă a calității, Conducerea va analiza cu regularitate metodele utilizate pentru promovarea contactelor cu pasagerii.

313. Comunicarea cu pasagerii presupune atât ascultarea, cât și informarea acestora. Din această cauză este necesar să se acorde o atenție deosebită dificultăților în comunicare sau în relațiile cu pasagerii.

314. Comunicarea eficientă cu pasagerii implică:

- ascultarea pasagerului;
- informarea pasagerului;
- explicațiile oferite pasagerilor și, în caz de apariție a unor probleme, referitor la modul în care vor fi soluționate;
- explicațiile date cu privire la întocmirea documentelor;
- evitarea brutalității din partea personalului care efectuează controlul sau deservește pasagerii;
- prevederea unor mijloace adecvate și ușor accesibile pentru o comunicare eficientă;
- explicarea relațiilor dintre serviciu, prestare a lui și, dacă există, preț;
- determinarea relației dintre serviciul prestat și necesitățile reale ale pasagerului.

Perceperea de către pasager a calității serviciului este adesea obținută prin comunicarea cu personalul autorităților, organizațiilor, instituțiilor, întreprinderilor prestatoare de servicii și prin intermediul facilităților acordate de acestea.

315. Întru asigurarea aplicării prevederilor prezentului Program, pentru comunicarea cu pasagerii și înțelegerii acestora pe parcursul procedurilor de procesare și control sau la efectuarea altor activități legate de transportul aerian,

autoritățile publice din Republica Moldova, operatorii aeroporturilor internaționale, operatorii aerieni și întreprinderile din Republica Moldova care își desfășoară activitatea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova vor asigura ca personalul implicat în activitățile de pe aeroport și care se află în contact cu pasagerii, membrii echipajelor de zbor și personalul aeronautic să cunoască în mod obligatoriu limbile moldovenească, engleză și rusă.

316. Se va asigura ca personalul organelor de control pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova să cunoască documentele de transport aerian (documentele de călătorie ale pasagerilor, actele de identitate, declarația generală, manifestul de cargou, manifestul de pasageri și alte documente) și să le accepte în una din următoarele limbi: moldovenească, engleză sau rusă.

317. Se va asigura ca personalul menționat la pct.315 să aibă o ținută agreabilă pe perioada exercitării atribuțiilor.

318. Se interzice de a intra în contact cu pasagerii în cazul în care personalul se prezintă la serviciu în stare de ebrietate, ținută necorespunzătoare sau dacă acesta prezintă simptome de boală (răceală, boli infecțioase etc.).

CAPITOLUL XIII. ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE DIN REPUBLICA MOLDOVA PE AEROPORTURILE INTERNAȚIONALE

319. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova își desfășoară activitatea, potrivit legii, subdiviziunile Serviciului Grăniceri, Serviciului Vamal, Ministerului Sănătății și Protecției Sociale, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerului Afacerilor Interne, precum și ale altor autorități publice competente competente din Republica Moldova.

320. Autoritățile publice din Republica Moldova responsabile de exercitarea atribuțiilor ce le revin, potrivit legii, pe aeroporturile internaționale trebuie să colaboreze între ele și să asigure, în limitele competenței lor, desfășurarea în bune condiții a traficului de aeronave, călători, mărfuri, bagaje și poștă.

321. Administrația de Stat a Aviației Civile este organul central de specialitate al administrației publice abilitat cu funcții de conducere, coordonare și exercitare a controlului în domeniul aviației civile și este autoritatea reprezentativă în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian.

322. Atribuțiile Administrației de Stat a Aviației Civile în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian sînt următoarele:

- implementarea prezentului Program, a altor norme și proceduri în domeniul simplificării formalităților în aviația civilă;

- cooperarea cu alte autorități publice competente competente implicate în implementarea prezentului Program, în scopul defînirii și repartizării sarcinilor ce le revin;

- coordonarea activităților diferitelor autorități publice competente competente din Republica Moldova, potrivit responsabilităților ce le revin, în conformitate cu prevederile prezentului Program;

- punerea la dispoziția operatorilor aeroporturilor și operatorilor aeriени care-și desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, precum și altor instituții interesate a datelor cu privire la activități specifice în domeniul facilităților aeronautice;

- monitorizarea respectării pe aeroporturile internaționale a standardelor privind facilitățile;

- efectuarea controlului existenței și legalității documentelor aeronavelor și modului de utilizare a acestora la bordul aeronavelor;

- elaborarea și asigurarea publicării procedurilor de intrare, ieșire și staționare pe teritoriul Republicii Moldova a aeronavelor, pasagerilor, bagajelor lor și mărfurilor;

- efectuarea controlului asupra modalităților de organizare a fluxurilor de pasageri, bagaje și mărfuri pe aeroporturile civile și determinarea unor soluții care să nu afecteze buna desfășurare a acestei activități;

- stabilirea măsurilor necesare realizării cooperării între operatorii aeroporturilor și toți factorii implicați în asigurarea zonelor, spațiilor și serviciilor care să permită procesarea rapidă a fluxului de pasageri, membrilor de echipaj, bagaje, mărfuri și poștă la trecerea acestora prin aeroporturile internaționale din Republica Moldova;

- stabilirea măsurilor necesare pentru ca autoritățile publice și aeroporturile să asigure întreaga asistență aeronavelor aflate în dificultate, care aterizează pe aeroporturi, altele decît cele internaționale, în situații extreme;

- avizarea cererilor care permit intrarea fără întârziere pe teritoriul Republicii Moldova, cu titlu temporar, a personalului calificat necesar căutării, salvării, anchetării, reparării sau recuperării aeronavelor pierdute sau avariate, în cazul accidentelor sau incidentelor aeronautice ce au avut loc pe teritoriul Republicii Moldova;

- realizarea unui schimb permanent de informații cu Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Grăniceri cu privire la categoriile de pasageri cu statut special (pasageri inadmisibili, persoane expulzate, deportați etc.);

- reprezentarea autorității publice în domeniul facilităților aeronautice la nivelul organismelor guvernamentale sau nonguvernamentale de aviație civilă internațională;

- realizarea schimbului de informații pentru dezvoltarea liniilor informaționale de comunicare cu serviciile, persoanele cu statut special competente în materie;

- participarea, în comun cu reprezentanții altor instituții specializate în domeniul facilităților aeronautice, cu informări, analize referitoare la nivelul facilităților, implementarea reglementărilor naționale și internaționale, cu date statistice etc. la simpozioane, conferințe, reuniuni de lucru, analize interne și internaționale și alte reuniuni de acest gen.

323. Administrația de Stat a Aviației Civile asigură elaborarea și emiterea legitimațiilor pentru membrii de echipaj și inspectori, conform formelor menționate la anexele nr.6 și 7 la prezentul Program.

324. Operatorii aeroporturilor internaționale desemnate și ale celorlalte aeroporturi ale aviației civile din Republica Moldova sînt responsabili de implementarea măsurilor de simplificare a formalităților în domeniul lor de activitate.

325. Atribuțiile operatorului de aeroport în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian sînt următoarele:

- stabilirea unui program propriu referitor la facilitățile aeronautice, care detaliază măsurile de asigurare a facilităților specifice aeroportului, în conformitate cu prezentul Program;

- desemnarea unei persoane responsabile pentru coordonarea implementării prevederilor prezentului Program și a Programului de securitate a aeroportului;

- crearea condițiilor pentru buna desfășurare a tuturor activităților de pe aeroport;
- asigurarea securității aeronautice pe aeroport;
- asigurarea acordării pe aeroport a primului ajutor și altei asistențe medicale;
- asigurarea cu mijloace de informare a pasagerilor pe aeroporturile internaționale (panouri, monitoare, broșuri etc.), inclusiv cu privire la activitatea autorităților publice care desfășoară activități de control;
- asigurarea mijloacelor de comunicație cu toate autoritățile publice de pe aeroportul internațional, precum și cu companiile aeriene și alte organizații;
- asigurarea aplicării tuturor prevederilor stabilite de prezentul Program care se referă la activitatea aeroporturilor internaționale în domeniul facilitării transporturilor aeriene;
- comunicarea datelor privind activitățile aeroportuare la cererea autorităților publice din Republica Moldova, necesare activității acestora.

326. Operatorul aerian în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian are următoarele atribuții:

- asigură respectarea procedurilor ce țin de perfectarea documentelor aeronavelor, echipajelor acestora, pasagerilor, bagajelor, cargoului, poștei și altor articole la intrarea sau ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova;
- colaborează cu autoritățile publice, pe de o parte, și cu operatorul aeroportului, pe de altă parte;
- asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile publice de pe aeroport, precum și cu operatorul aeroportului și alte organizații;
- asigură informarea corespunzătoare a pasagerilor;
- realizează un control suplimentar al actelor de identitate ale pasagerilor, indiferent de destinația finală sau de tranzit a călătoriei, în scopul verificării suplimentare a faptului dacă pasagerii dețin toate documentele de acces;

- exercită, în cazul pasagerilor deportați, ordinele de returnare în acord cu autoritățile de frontieră din statele în care există astfel de pasageri;

- își coordonează, în mod obligatoriu, activitățile cu autoritățile publice care sînt implicate în facilitarea traficului aerian;

- asigură siguranța zborurilor și securitatea aeronautică;

- asigură preluarea și returnarea persoanei declarate inadmisibile pe teritoriul Republicii Moldova către punctul inițial al călătoriei sau către o altă destinație, în funcție de documentele deținute de persoana în cauză;

- asigură respectarea prevederilor prezentului Program, precum și ale actelor normative în domeniul aviației civile;

327. Operatorul aerian asigură, de sine stătător, elaborarea declarației generale, manifestului de cargou, manifestului de pasageri și documentului comercial conform formelor menționate la anexele nr.1, 2, 3 și 9 la prezentul Program.

328. Serviciul Grăniceri, în conformitate cu prevederile legale, exercită controlul asupra respectării regulilor regimului frontierei de stat, regimului de frontieră și regimului punctelor de trecere a frontierei de stat.

329. Atribuțiile Serviciul de Grăniceri în materie de control pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sînt următoarele:

- organizarea și asigurarea controlului documentelor la trecerea frontierei, precum și evidența cetățenilor străini;

- asigurarea depistării și prevenirii trecerilor ilegale ale frontierei de stat, a acțiunilor de contrabandă și a oricăror altor încălcări ale reglementărilor privitoare la regimul frontierei de stat;

- asigurarea descoperirii și reținerii, în condițiile legii, a persoanelor vinovate de încălcarea regimului frontierei de stat, regimului punctului de trecere a frontierei de stat, calificate de reglementările legale ca infracțiuni și contravenții;

- asigurarea aplicării măsurilor necesare pentru respectarea reglementărilor privind frontiera de stat și sancționarea contravențiilor;

- asigurarea controlului actelor de identitate ale persoanelor și, în caz de necesitate, identificarea acestora;

- informarea reprezentantului companiei aeriene despre pasagerii cărora nu li s-a permis intrarea pe teritoriul Republicii Moldova și despre măsurile care se impun în vederea returnării acestora în afara teritoriului Republicii Moldova;

- asigurarea mijloacelor de comunicație cu toate autoritățile publice ce activează pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

- comunicarea datelor privind activitățile de control la frontiera de stat la cererea altor autorități publice competente competente din Republica Moldova, necesare activității acestora.

330. Serviciul Vamal asigură, în conformitate cu prevederile legale, respectarea regimului vamal pe teritoriul Republicii Moldova în scopul realizării procesării pasagerilor, bagajelor, cargoului, poștei, transportate pe cale aeriană.

331. Atribuțiile Serviciului Vamal pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sînt următoarele:

- aplicarea mecanismului tarifelor vamale;
- verificarea respectării sistemului de licențe la intrarea și scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor;
- perfecționarea controlului vamal și perfectarea actelor vamale;
- crearea condițiilor pentru accelerarea traficului de mărfuri și de călători în zona frontierei vamale;
- contribuirea la lupta împotriva contrabandei și altor încălcări ale reglementărilor vamale, precum și la combaterea terorismului internațional;
- asigurarea mijloacelor de comunicație cu autoritățile publice ce activează pe aeroportul internațional, precum și cu companiile aeriene și alte organizații;
- asigurarea informării persoanelor fizice și juridice asupra activității vamale;
- comunicarea datelor privind operațiunile vamale la cererea altor autorități publice competente competente din Republica Moldova, necesare activității acestora.

332. Ministerul Sănătății și Protecției Sociale asigură, în conformitate cu prevederile legale, ocrotirea sănătății pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

333. Ministerul Sănătății și Protecției Sociale exercită pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, prin intermediul Serviciului Sanitar de Stat, următoarele atribuții:

- asigură supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat;
- efectuează dezinfecția, deratizarea și dezinfectarea aeronavelor;
- eliberează certificate de dezinfecție, deratizare și dezinfectare a aeronavelor;
- verifică certificate de dezinfecție, deratizare și dezinfectare a aeronavelor eliberate de către autoritățile altor state;
- verifică certificatele de vaccinare și revaccinare ale pasagerilor și membrilor echipajului de zbor, la necesitate;
- verifică producția și circulația proviziilor destinate pasagerilor (cateringul);
- asigură aplicarea tuturor măsurilor corespunzătoare în cazul apariției unui focar epidemic, în caz de iminență a unei epidemii sau în situații de calamități naturale, precum și în cazul depistării bolnavilor, suspecți de boli transmisibile sau purtători de germeni de boli transmisibile;
- verifică respectarea normelor de igienă și antiepidemice la transportarea și manipularea obiectelor, materialelor și substanțelor care, prin natura lor sau modul de utilizare, pot avea o influență negativă asupra sănătății populației;
- asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile publice ce activează pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;
- asigură informarea persoanelor fizice și juridice despre activitățile sanitaro-epidemiologice pe aeroporturile internaționale;
- comunică date privind activitățile sanitaro-epidemiologice la cererea altor autorități publice competente competente din Republica Moldova, necesare activității acestora.

334. Ministerul Sănătății și Protecției Sociale asigură elaborarea și emiterea certificatului de dezinsecție reziduală conform formei menționate în anexa nr. 4 la prezentul Program.

335. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene determină și exercită politica Republicii Moldova în domeniul eliberării vizelor pentru Republica Moldova pe aeroporturile internaționale.

336. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene își exercită activitatea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova prin intermediul oficiului consular din aeroport.

337. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în conformitate cu prevederile legislației naționale și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, perfectează vize pentru intrarea în țară cetățenilor străini și apatrizilor care nu domiciliază legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova.

338. Ministerul Afacerilor Interne exercită în aeroporturile internaționale din Republica Moldova următoarele atribuții:

- asigură ordinea publică pe aeroport;
- efectuează controlul de securitate aeronautică al pasagerilor, membrilor echipajelor, personalului de deservire, bagajelor de mână, bagajelor de cală, încărcăturilor, poștei și proviziei de bord;
- acordă sprijin trupelor de grăniceri (la solicitare) în desfășurarea acțiunilor de pază a frontierei de stat, combatere a activității ilegale peste frontieră, urmărire și expulzare a persoanelor care au încălcat regimul frontierei de stat, în clarificarea și verificarea circumstanțelor comiterii contravențiilor de către cetățenii reținuți pe cale administrativă sau penală;
- informează trupele de grăniceri despre situația ordinii de drept în zona de frontieră, despre acțiunile ilegale, despre grupele criminale și persoanele depistate cu intenții ilegale față de frontiera de stat și trupele de grăniceri;
- asigură ordinea de drept pe aeroport în cazul situațiilor excepționale și instituirii regimului stării de urgență;

- asigură mijloace de comunicație cu toate autoritățile publice de pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

- asigură schimbul reciproc de informații între autoritățile publice pe aeroportul internațional, necesare pentru activitatea acestora;

- întreprinde măsuri operative de investigații și alte acțiuni prevăzute de legislație pentru depistarea, prevenirea și curmarea infracțiunilor, identificarea și reținerea persoanelor aflate în căutare sau despre care există informații și probe că au săvârșit infracțiuni.

339. Ministerul Afacerilor Interne, în comun cu Serviciul Grăniceri, va asigura elaborarea și emiterea documentelor de însoțire cu privire la expulzarea persoanelor inadmisibile, conform formelor menționate în anexa nr. 8 la prezentul Program.

340. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare asigură, în conformitate cu prevederile legale, protecția veterinară pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

341. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare exercită pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, prin intermediul Serviciului Veterinar, următoarele atribuții:

- asigură supravegherea veterinară de stat;

- stabilește lista bolilor transmisibile în cazul cărora se instituie măsuri obligatorii de prevenire și combatere;

- în comun cu Ministerul Sănătății și Protecției Sociale, organizează și aplică toate măsurile necesare pentru prevenirea și combaterea bolilor comune omului și animalelor;

- asigură protecția împotriva pătrunderii pe teritoriul Republicii Moldova a obiectelor de carantină;

- asigură depistarea, localizarea și lichidarea obiectelor de carantină;

- exercită controlul asupra respectării cerințelor sanitar-veterinare în procesul mutărilor, exportului și importului animalelor, produselor și materiilor prime de origine animală;

- asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile administrației publice de pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

- asigură informarea persoanelor fizice și juridice despre activitățile veterinare pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova;

- comunică date privind activitățile veterinare, la cererea altor autorități publice competente din Republica Moldova, necesare activității acestora.

342. Serviciul de stat de carantină fitosanitară asigură, în conformitate cu prevederile legale, protecția fitosanitară pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

343. Serviciul de stat de carantină fitosanitară exercită pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova următoarele atribuții:

- asigură supravegherea fitosanitară de stat;

- asigură protecția împotriva pătrunderii pe teritoriul Republicii Moldova a obiectelor de carantină;

- asigură depistarea, localizarea și lichidarea obiectelor de carantină;

- exercită controlul asupra respectării cerințelor fitosanitare în procesul mutărilor, exportului și importului plantelor, producției vegetale și producției supuse carantinei;

- stabilește lista obiectelor de carantină, dăunătorilor, agenților patogeni ai plantelor a căror arie de răspândire pe teritoriul Republicii Moldova este limitată;

- eliberează certificate fitosanitare și permise de carantină;

- asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile administrației publice de pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

- asigură informarea persoanelor fizice și juridice despre activitățile fitosanitare pe aeroporturile internaționale;

- comunică date privind activitățile fitosanitare, la cererea altor autorități publice competente din Republica Moldova, necesare activității acestora.

344. Schema de interacțiune a autorităților publice și serviciilor menționate mai sus pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, la exercitarea controlului aeronavelor, pasagerilor, bagajului acestora și cargoului, este expusă în anexa nr.12 la prezentul Program.”

2. Anexa nr.2 la hotărîre va avea următorul cuprins:

“Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului nr. 1034
din 16 octombrie 2000

COMPONENȚA NOMINALĂ a Comitetului Național de Facilități Aeronautice

Stratan Andrei	- viceprim-ministru, ministrul afacerilor externe și integrării europene, președintele Comitetului
Vizant Valentin	- director general al Administrației de Stat a Aviației Civile, vicepreședintele Comitetului
Coștei Eugen	șef al Direcției relații internaționale și integrare europeană a Administrației de Stat a Aviației Civile, secretarul Comitetului

Membrii Comitetului:

Spivacenco Anatol	- viceministru al agriculturii și industriei alimentare
Botnari Vladimir	- viceministru al afacerilor interne
Dragan Valentin	- viceministru al transporturilor și gospodăriei drumurilor
Gorilă Anatolii	- vicedirector general al Serviciului Vamal
Golovin Boris	- vicedirector general al Serviciului Grăniceri
	- viceministru al sănătății și protecției sociale”